

vrede

IN VREDESPROBLEMEN

1972



"VREDE" Studie- en informatiecentrum
voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek
v.z.w.

maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER

PUBLICITEIT :

136 Bagattenstraat 9000 Gent

Prk. : 95.60.15 - Vrede v.z.w. - 9000 Gent

tel. 09/23.82.52

LEESGELD :

200 fr. per jaar - 20 fr. per nummer

Steunabonnement : 500 fr.

Verantwoordelijke uitgever :

M. Vanderborgh

Echel 6

9401 Pollare

REDACTIE :

Theo Bailleul, Paula Burghgraeve,
Nadine Crappé, Eric De Bleeckere,
Chantal De Smet, Sonja Eggerickx,
Jean-Pierre Everaerts, Luc Kongs,
Griet Maréchal, Michel Tanret,
Kathleen Steel, Luk Vermeire, Jan
Verwest, Bob Wolstijn, Wilfried De
Vlieghe, H. De Sutter.

LAY-OUT

Elie Elia en

Luk Vermeire

REDACTIESECRETARIS

Jo De Schuyter

HOOFDREDACTEUR

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS

Frans De Winter, Ward Ruyslinck,
Staf Schmidt, Jan Van Calsteren,
Jos Wolles, Janine De Rop

Centrum voor UNO-recht
(V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns-Amerika
(Roermond)

ABONNEMENTENDIENST

Lotty Verwest - Carlos Van Vooren

"Vrede" Wil de spreekbuis zijn van al
diegene die - door degelijke informatie
of voorstellen - een bijdrage willen bren-
gen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op
de medewerking van al diegene die
hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikels beantwoor-
den dan ook niet noodzakelijkerwijze
aan het standpunt van de redactie.

DRUKKERIJ

Gakko - Gent.

Oproep aan de lezers van "VREDE"

WIJ VERWACHTEN U

op onze NATIONALE ONTMOETINGS-DAG
die plaats heeft te HARELBEKE.

zondag 17 december van 10 tot 18 u.

na een korte plénière vergadering zullen in
commissies volgende problemen behandeld
worden ;

- INOD - CHINA

- HET NABIJE - OOSTEN.

- EUROPESE VEILIGHEID.

- DE PROBLEMEN VAN DE DERDE
WERELD.

Inschrijvingen voor het middagmaal (100 fr.)
kunnen reeds gedaan worden op Prk. 95.60.15
van VREDE vzw. - Gent.

BERICHT AAN DE ABONNEES.

De postbode komt begin december langs met het kwijtschrift
voor de hernieuwing van uw abonnement voor 1973.

Opgepast hij belt slechts éénmaal.

Voor iedere aanbieding moeten wij port betalen. Verwittig
dus uw huisgenoten zo u afwezig bent of betaal het kwijt-
schrift aan het winket "postabonnementen" in uw postkan-
toor. Zo helpt u ons geld en tijd uitsparen.

Sommige lezers melden ons dat zij "Vrede" niet regelmatig
ontvangen.

Mogen we hen aanraden in dit geval de postbode te verwit-
tigen en ons hiervan tijdig op de hoogte te stellen?

Gelieve bij adresverandering uw postkantoor en het beheer
van "Vrede" te willen inlichten.

UIT DE INHOUD

- Voorpagina, cartoon
- Edito - A. De Smet 3.
- Van week tot week - E. De Bleeckere 4.
- Bericht van de redactie 5.
- Chili - Carl Mathieu 6.
- Indochina - Jo De Schuyter 9.
- Anti-personeelwapen - Burghgraeve P. 10.
- Derde Wereld - Jo De Schuyter 12.
- Dokument - Burundi - C. Eliaerts 14.
- Colam-Transamazonica - L. Oostendorp 17.
- Angela - Davis kommittee 19.
- Terugblik op : Japan-China - G. Maréchal 21.
- Even uw aandacht voor Marokko - H. De Sutter 22.
- Voor luigalgezers - Elie Elia 24.

- Werkten verder mee aan dit nummer : Nadine Crappé,
Mylo Quam



DE EER VAN HET LEGER ...

Het is niet de eerste maal dat "heldendaden" van para's bekend geraken. Meestal gebeurt dit niet door wat men onze informatie-media noemt. Of dan toch wel, maar dan, wanneer getuigen, via de geengageerde pers hun ervaringen bekend maken.

Dit zogezegd "elite-korps" heeft zich op degelijke wijze een naam gemaakt.

Het Belgisch "para - elite - korps" maakt hierbij geen uitzondering. In de glorieperiode van het Belgisch kolonialisme heeft ook zij zich door enkele staaltjes laten opmerken. En dan waren er ook deze die in Korea de "beschaving" gingen verdedigen.

Ver van ons het idee al die jongens die, door zin voor "avontuur", dit korps gaan vervoegen over dezelfde kam te scheren. Wanneer men 18, 19 of 20 jaar is, en opgevoed in een maatschappij waarin het geweld in pers, T.V., en film een belangrijke plaats inneemt, ziet men soms niet verder dan zijn neus lang is.

On wetendheid, gebrek aan ervaring en doorzicht maken van deze jongens dan een gemakkelijk speeltuig voor de "harden".

Hetgeen in de laatste dagen in de pers verschijnt - niet op de eerste bladzijde natuurlijk - getuigt in feite in welke geest deze jongeren worden opgeleid.

De pers maakt ons bekend dat zes Belgische Para's tijdens de NATO manoeuvres die van 22 tot 27 november plaats hadden, in de buurt van Robertville, "krijgsgevangenen" hebben gemarteld.

Ze deden dat zo maar gewoon alsof het - zoals het hen bekend is - om zwarten, gelen, roden of andere "minderwaardige" wezens ging.

Wellicht zou men het in dit geval min of meer goed gepraat hebben als jeugdzonden. Stel u nu voor dat het in België gebeurde. In vreedstijd en met gewoon landgenoten. De schuldigen: een luitenant van 30 jaar; een sergeant van 27; een korporaal van 32 (dus geen kinderen) en een drietal jongeren van 22 en 23 jaar.

In nauwe samenwerking optredend met Britse, Amerikaanse en Nederlandse troepen hadden zij de opdracht eventuele "krijgsgevangenen" naar de kommandopost te brengen vooraleer deze naar het kamp van Elsenborn door te sturen.

De 15 co Para's nam dan "haar krijgsgevangenen".

Om het oorlogspelletje zo echt mogelijk over te doen werden de krijgsgevangenen dan maar zo hard mogelijk aangepakt. Ze werden aan handen en voeten gebonden. Als dieren naar een hogere verdieping gesleurd en daar hard tegen het beton geworpen. Sommigen werden aan een balk opgehesen, in het aangezicht geslagen en geschopt, tegen de geslachtsdelen gestamt ... Anderen werden een emmer water over de kop gegoten of een lege emmer omgekeerd over het hoofd gezet. Een luitenant werd half naakt de sneeuw ingejaagd en volgens alle para - tradities elektrische schokken door het lijf gejaagd enz. Kortom echt sadisme.

Vandaag verschijnen de daders voor de Krijgsraad. Niemand onder hen schijnt zelf zijn daden te betreuren. Het Openbaar Ministerie vraagt een voorbeeldige straf om "de eer van het leger te vrijwaren..."

Wat ook de uitspraak weze het lijkt ons dat we de zaak dieper moeten gaan bekijken. Wie hier terecht staat zijn niet enkele harden maar een geestesgesteldheid die in het leger steeds meer veld wint.

De martelingen van Robertville zijn niet iets die "zoals-van-zelf" door jongeren worden uitgevoerd.

Het is het resultaat van een bepaalde opleiding. De overname van de ervaringen van hun soortgenoten (onze "bondgenoten") die in Vietnam en elders worden toegepast.

Niet alleen de handelwijze van een zestal para's maar het geheel van de opleiding van dit zogezegd "elite-korps" worden hier in vraag gesteld.

De openbare opinie heeft het recht te eisen dat het hier niet blijft bij wat men een voorbeeldige straf noemt "om de eer van het leger te vrijwaren..."

Is het niet de taak van het Parlement hier een grondig onderzoek te eisen?

Van week tot week

18.9 - 24.9.72

- Te Tananarive eindigt het kongres van de contestatiebeweging KIM welke aan de basis lag van de val van het regiem van president Tsirana in mei j.l. KIM eist de nationalisatie van de sleutelsektoren en de opheffing van de samenwerkingsakkoorden met Frankrijk, alsook de ontruiming van de Franse strategische bases op Madagascar.
- In de West-Duitse Bundestag wordt zoals verwacht de regering Brandt bij de stemming over de vertrouwenskwesitie in de minderheid gesteld, waardoor op 19 nov. vervroegde verkiezingen komen. Het verdrag met de DDR over het verkeer tussen de beide Duitslanden wordt goedgekeurd.
- Tegenover de groeiende weerstand tegen de sociale wantoestanden kondigt president Marcos van de Philippijnen de krijgswet af na een aanslag op de minister van defensie. Verschillende leiders van de liberale oppositie worden aangehouden.
- Bij de gevechten tussen aanhangers van ex-president Obote en Oegandese regeringstroepen worden verschillende bombardementen op Tanzaniaanse grensdorpen uitgevoerd door de Oegandese luchtmacht. Door bemiddeling van Somalia komen president Amin en president Nyerere van Tanzania akkoord over een vredesplan.

25.9 - 1.10.72

- Op de jaarlijkse algemene vergadering te Washington van het Internationaal monetair Fonds en de Wereldbank, spreekt Me Namara president van de Wereldbank zijn "bezorgdheid" uit omtrent de situatie van de armen in de ontwikkelingslanden. De mythe van de "groene revolutie" blijkt een mislukking te zijn geworden. Onrechtstreeks stelt zijn alarmkreet het westers groeiemodel in vraag dat aan de meerderheid van de landen van de derde wereld werd opgelegd.
- Met een meerderheid van 53,9 t.h. van de stemmen kant de Noorse bevolking zich in een referendum tegen de aansluiting van hun land tot de EEG. De sociaal-democratische regering van premier Bratelli neemt hierna ontslag.
- De konferentie van Darlington over de grondwettelijke toekomst van N-Ierland leidt tot geen enkele beslissing. De voornaamste katholieke oppositiepartij en de protestantse extremisten waren niet vertegenwoordigd.
- De oproep van president Sadate tot de Palestijnen, een regering in ballingschap te vormen, wekt geen geestdrift bij de betrokkenen en in de Arabische wereld.
- De terugroeping door generaal Nemeiry van het Soedanese contingent aan het Suez-kanaal na o.m. de verwijdering van de pro-Nasser gezinde ministers uit zijn regering en de toenadering tot de V.S. en het Westen, leidt tot een gevoelige verslechtering van de Egyptische Soedanese betrekkingen.
- Het bezoek van de nieuwe Japanse premier Tanaka aan Peking eindigt met de normalisatie van de Chinees-Japanse betrekkingen na 80 jaar oorlog of spanning tussen beide landen. De erkenning van de werkelijkheid in Azië doet Japan de breuk met Formosa en het aanknopen van diplomatieke betrekkingen met Volkschina aanvaarden.
- De geruchten afkomstig uit Washington over een mogelijk nakend staakt-het-vuren in Vietnam na de besprekingen Kissinger-Le Duc Tho, worden door de vertegenwoordigers van de VVR en N-Vietnam te Parijs geloochenstraf en bestempeld als misleiding van de Amerikaanse bevolking en de wereldopinie.

2.10 - 8.10.72

- In Denemarken levert de met grote middelen gevoerde propaganda voor toetreding tot de EEG resultaat op. Het referendum duidt op een grote meerderheid ja-stemmen.
 - Tengevolge van een nieuw akkoord tussen de Palestijnse leiders en president Frangié van Libanon trekken de Fedayin zich terug uit de Zuid-Libanese dorpen en steden.
 - De VS zetten een nieuwe stap bij de economische sabotage van Chili. De door de Volksfrontregering genationaliseerde Amerikaanse kopermaatschappij Braden Kennecott Corporation verkrijgt in Frankrijk de gerechtelijke medewerking ter inbeslagneming van een scheepslanding Chileens koper. Ze bedreigt verder de kooplanden van koper afkomstig uit haar mijnen met een economische koude oorlog.
 - In het raam van de strijd tegen het terrorisme verbiedt de Bondsrepubliek twee Palestijnse organisaties. De uitwijzing van tientallen Palestijnse arbeiders en studenten verwekt protest zowel in de Bondsrepubliek als vanwege de Arabische landen die de anti-Arabische sfeer aanklagen.
 - Na 9 maanden onderhandelingen tussen de voornaamste westerse olie-maatschappijen en de petroleumproducerende landen wordt een algemene overeenkomst gesloten waarbij deze laatste het recht bekomen geleidelijk een deelneming van 51 t.h. te verwerven in het kapitaal van de maatschappijen die petroleum winnen in hun landen.
 - De Argentijnse militaire junta ontvangt gunstig het plan naar "nationale wederopbouw" voorgesteld door de in Spanje verblijvende oud-diktator Peron.
 - Kambojjaanse vrijheidsstrijders lanceren een spektakulaire aanval op Phnom-Penh en vernietigen er de grootste brug van Kambojja. Voor het eerst roept prins Sihanouk de bevolking op het regiem Lon Nol omver te werpen.
 - Op Madagascar wordt met een zeer grote meerderheid de nieuwe grondwet goedgekeurd welke generaal Ramanantsoa moet toelaten gedurende 5 jaar de nodige hervormingen door te voeren. President Tsirana is de grote verliezer en wordt verplicht zich terug te trekken.
 - Diplomatieke erkenning van de DDR door India.
- 9.10 - 15.10.72
- De Britse regering besluit het referendum in N-Ierland over de hereniging van de twee Ierlanden, dat voor deze herfst gepland was, uit te stellen tot volgend jaar. Deze maatregel verwekt het ongenoegen van de protestantse gemeenschap.
 - Terwijl te Parijs de besprekingen Kissinger - Le Duc Tho voor de vierde achtereenvolgende dag voortgaan demonstreert de VS haar vredeswil met een bombardement op het centrum van Hanoi. De zetel van de Franse afvaardiging wordt vernietigd en de deliegatiechef ernstig gekwetst. In Z-Vietnam dreigt president Thieu de voorstanders van een regering bestaande uit drie componenten, zoals door de VRR voorgesteld, fysiek uit te schakelen.
 - Het Japans defensiebudget wordt verdubbeld voor de periode 1972-76. Dit kan gezien worden in het licht van de toenemende economische en imperialistische rol van Japan in Azië.
 - Een staking van kleinhandelaars en wegvervoerders, op touw gezet door de rechtse Kristen-demokratie, brengt de regering Allende in een moeilijke situatie. In een aantal provincies wordt de noodtoestand afgekondigd.
 - De gevechten tussen de Arabische Republiek Yemen en de Volksrepubliek van Z-Yemen laaien terug op. Enkele dagen later kan een staakt-het-vuren bereikt worden door tussenkomst van een Arabische bemiddelingsmissie.
 - Aanknoping van diplomatieke betrekkingen tussen de Duitse Bondsrepubliek en Volkschina ter gelegenheid van het bezoek van minister van buitenlandse zaken Scheel aan China.
 - Nieuwe Israëliëse raids tegen Fedayin-bases en Palestijnse vluchtelingenkampen in Libanon en Syrië.

Beste lezer,

Wij denken dat wij het bij het rechte eind hebben als we zeggen dat VREDE een "vriend" blad is:

- het wil zijn lezers eerlijke en juiste informatie brengen
- het wil zijn lezers de wekelijkse toedracht van de gebeurtenissen aantonen en de feiten vertellen zoals ze zijn (en waarom ze zo zijn) zonder ze te verdoeren onder een kleedje van intriges, vooroordelen en misrelementen met de traditie van onze "normale" pers in
- het is onafhankelijk van partijen, van drukkersgroepen of van financiële organismen
- het is voor ons geen bron van inkomsten: artikels worden pro deso gepend en de vrienden van de administratie krijgen geen cent voor hun geloof en geschrift
- het wil het blad zijn van zijn lezers: iedereen kan er zijn mening in formuleren, kritieken en opmerkingen worden niet in de wind gelagen maar gretig ontvangen en door allen samen onderzocht
- om deze reden is het trouwens in de laatste jaren van nummer op nummer verbeterd zowel wat inhoud, verzorging als presentatie betreft

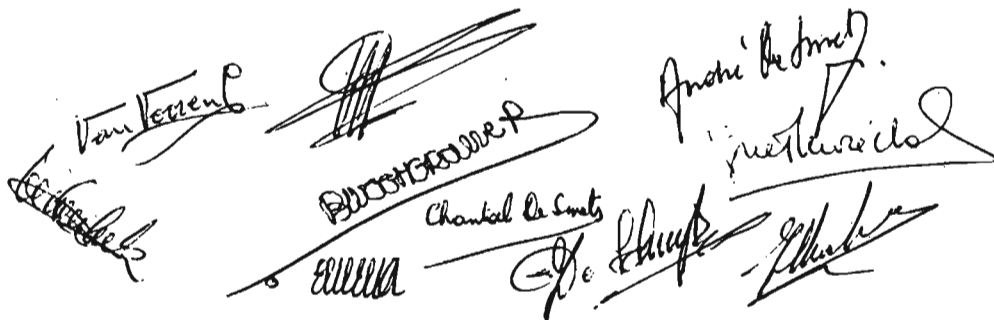
Ondanks dat alles heeft het "vriende" blad VREDE ook te kampen met dezelfde moeilijkheden als elk "normaal" blad: wij hebben tot vandaag de dag nog geen handelaars gevonden die ons gratis papier levert of een drukker die "pro deso" drukt. In nog geen twee jaar verdubbelden de drukkosten! Hiervan zijn wij allen het slachtoffer: de beperkte kas van VREDE kan deze kosten niet langer dekken en daarom werd tijdens de laatste redactievergadering éénparig besloten de prijs van VREDE vanaf 1-1-1973 op te duymen tot 200 f per jaar.

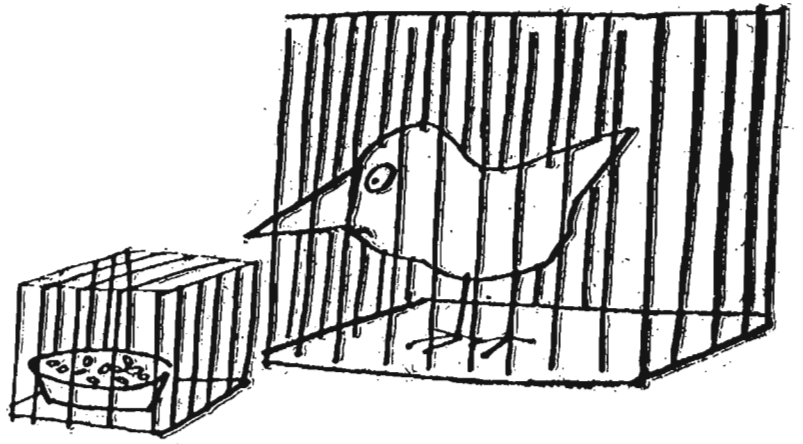
Wij beseffen zeer goed dat dit een hoge en belangrijke "opslag" is maar zien ons hier toe genoodzaakt indien wij willen (en dat willen wij) dat ons blad blijft leven. Het te leven houden van VREDE is niet alleen het werk van de redactie, het moet de taak zijn van elke vriend. Deze kan ons financieel helpen

- door nieuwe abonnementen te maken (bij vrienden of werkmaats; door het als geschenk te geven ter gelegenheid van een verjaardag, een trouw enz.)
- door ons publiciteit te bezorgen
- door ons (in welke vorm ook) financiële steun toe te kunnen

DAN zullen wij met vertrouwen verder kunnen gaan in de richting die wij - en U ook, lezer - gekozen hebben.

De Redactie.


Van Teren
BROUWER
Chantal de Groot
Annie de Jure
Mestdrecht
Schuyt
Elskens



CHILI KRIJGT HET LASTIG

De pers heeft de afgelopen weken nogal eens aandacht moeten besteden aan Allendes moeilijkheden, en de tocht van het "loperschip" gevolgd, dat de Chileense ertsen niet mocht afzetten : de Kennecott-maatschappij zocht en zoekt nog zich te verhalen op de kopernationalisaties waarover wij het in een eerste bijdrage ("Vrede" van mei '72) hadden. Maar niet enkel de USA-monopolies leggen Allende het vuur aan de schenen, ook de binnenlandse oppositie tracht het hem zo zuur mogelijk te maken. Het verzet richt zich vooral tegen de voorgenomen nationalisaties (o.a. van het taxi-vervoer) en slaat munt uit de schaarste aan levensmiddelen e.a. konsumptiegoederen : praktisch de hele middenstand staakte, sloot de winkels en daarmee de distributie van hoogst noodzakelijke waren, en zoals in december '71 kwamen weer grote betogingen op straat en maakten met pannenen ketelmuziek hun ongenoegen kenbaar omdat bvb. boter en rundsvlees onvindbaar zijn geworden.

Een aanwijzing van de ernst van de toestand was het inzetten van legerafdelingen, omdat de politie het blijkbaar niet kon bolwerken toen de gesloten winkels moesten geforceerd, en opgetreden moest worden tegen diverse rechtse commandogroepjes die openlijk op straatchaos aanstuurden en confrontatie met volksfrontgezinde arbeiders zochten.. Politieke vechtpartijen hadden alleen reeds in augustus zes doden geëist; een van hen was een 22-jarige arbeider, slachtoffer van politieoptreden : de directeur van de staatsrecherche had meerdere honderden politieagenten bevolen een der "meest rode" armenwijken van de hoofdstad te bestormen in een actie tegen uiterstlinkse elementen van het "Nationaal Bevrijdingsleger" (ELN).

Dit pijnlijk incident is een zoveelste herhaling van het beruchte geval Noske, de sociaal-demokraat die Duitse arbeiders liet neerschieten in de woelige jaren na wereldoorlog I, en wijst op de groeiende spanningen binnen het Volksfront, die Allendes positie ook van binnenuit dreigen te ondermijnen. Vooral de MIR, de Beweging van Revolutionair Links, die reeds de Mapuche-Indianen had weten op te zetten tegen een niet radikaal genoeg geachte landher-

vorming, en hen tot landbezetting had overtuigd, verklaart zich bij tal van gelegenheden oneens met Allende, aan wie ze reformisme verwijt; het stadium lijkt dichtbij waarin deze MIR i.p.v. een steun voor het Volksfront een principiële tegenstander wordt van het Chileens experiment, en de eigen weg (van de gewapende opstand) er zal trachten door te drukken.

Het woord "burgeroorlog" is dan ook nogal eens gevallen, en al ontkende de president in een interview (verschenen in De Standaard van 11 sept.) het reëel karakter van deze mogelijkheid, het blijft oppassen geblazen. Een al te grote zelfzekerheid zou de regering dezelfde parten kunnen spelen als het geval was met de Spaanse republikeinen in 1936, die de samenzwering van Franco ook veel te laat in de gaten hebben gekregen. En een eventuele onoverbrugbare kloof tussen Volksfrontpartijen en de uiterst-linksen van MIR zou de positie van Allende bij een mogelijke rechtse staatsgreep nóg wankeler maken.

Dat men dan wel een kruis kan maken over het Chileens experiment lijkt me praktisch zeker, want ook hier is de Spaanse burgeroorlog in meer dan één opzicht een waarschuwend teken : de republikeinen zondigden door zelfoverschatting, meenden een veel belangrijker deel van Spanje achter zich te hebben, en de anarchisten, anarcho-syndikalist en (zichzelf trotskistisch noemende) POUM hebben de alles behalve socialistisch voelende middenklassen afgeschrikt door de prediking van een radikele sociale revolutie. De MIR wil iets dergelijks, maar moet zich wel afvragen of het revolutionair potentieel in Chili voldoende aanwezig is, en de hele Chileense geschiedenis en de gebeurtenissen van de jongste twee "Allende-jaren" spreken dit duidelijk tegen.

Gelukkig voor Chili nemen de zaken zo geen vaart, en blijft een flink deel van de confrontatie regering-oppositie onbloedig. De balans van succes en nederlaag (of kompromis) voor Allende gaat ook nogal eens op en neer; zo is de oktobercampagne van de oppositie "voor stille straten" mislukt omdat volksfrontgezinden speciaal hun trouw aan de Unidad Popular op straat zijn komen betuigen. Maar de vraag wordt met de dag akuter : zal Allende het houden? En hoe lang nog? En

ten koste van welke toegevingen?

In maart volgend jaar worden de belangrijke parlementsverkiezingen gehouden. Weliswaar zijn de zesjaarlijkse presidentsverkiezingen dé gewichtigste in Chilis politiek bestel, en moet Allende normaliter aanblijven tot einde 1976, maar hijzelf zowel als de oppositie hebben te kennen gegeven dat de uitslagen van maart beslissend zullen zijn; indien de Unidad Popular duidelijk in de minderheid wordt gesteld, bestaat er kans dat Allende het reeds volgend jaar laat afweten, omdat hij niet tegen de volksuitspraak in wil regeren. En de kristen-democraten onder de vorige president Eduardo Frei komen er openlijk voor uit dat in maart de regering moet vallen, en dat zij opnieuw de teugels in handen wensen te nemen. Heel hun nadruk op de voedselschaarste is zwanger van electoraal winststreven, en bij elke gelegenheid trachten zij de regering voor moeilijkheden te plaatsen, en het vertrouwen van de bevolking te ondermijnen.

En daar bestaat helaas voldoende aanleiding toe. Weliswaar zijn er heel wat factoren die Allendes moeilijkheden kunnen verklaren en ten dele verontschuldigen, maar daar houdt de gemiddelde Chileen weinig rekening mee; voor hem tellen nauwelijks de achtergronden, enkel de realiteit die hij voelt. In de vorige bijdragen wezen we op het gevaar van versterkte inflatie, die door de regering Allende zou worden in het leven geroepen, en op de gevaren van een te ruime geldschepping; die zijn nu werkelijkheid geworden, en de reële koopkracht van de bevolking is duidelijk verzwakt. En het is steeds hetzelfde lied: precies de reeds zwakke inkomens worden het meest getroffen door de enorme prijsstijgingen en fikse devaluatie. En het is juist in deze milieus dat de Unidad Popular op massale steun moet kunnen rekenen wil ze verder op de weg naar "een" socialisme.

Allende heeft ze een tijdlang mee gekregen, door de lonen stevig te verhogen. Daardoor was de binnenlandse markt op buitengewone wijze gegroeid, en de vraag was sterker geworden dan het aanbod (vooral in de consumptiegoederen); maar nu loopt men vast door de schaarste, die ten dele voortkomt uit produktievermindering op het platteland, ten gevolge van de landhervormingen (zie "Vrede" van juni), ten dele uit grootscheepse smokkel, uit boycot ook, of eenvoudig uit zwarte markt- en hamsterpraktijken (: groothandelaars die stocks aanleggen met het oog op reuzewinsten bij weer een nieuwe prijsverhoging).

We moeten eerlijk toegeven: heel de toekomst voor Allendes experiment is somber. En wellicht is de binnenlandse toestand zelfs niet van doorslaggevend belang. Zou de strijd alleen tussen Chileen beslecht kunnen worden, dan beschikte Allende over voldoende kansen op succes. Maar die kansen worden precies aan de bron al doorgelegd: de regering kan nauwelijks nog beschikken over voldoende geldmiddelen om zelfs maar een matig vooruitstrevend sociaal programma waar te maken. De economie zit (voorlopig? ??) zo in het slop, dat er niet aan gedacht kan worden vrij te maken voor economisch niet-onmiddellijk-rendabele sectoren als onderwijs, sociale zekerheid, sociale woningbouw (die in oosteuropese landen bvb. een niet onaardig budget opsloopt, omdat de lage huren niet eens volstaan voor de loutere afschrijving der bouwkosten). De koperprijs op de wereldmarkt is (weer eens) ongunstig geweest voor Chili. En dat die prijs gedeels bepaald wordt onder invloed van de machtige USA-economie is geen geheim. De States maken er zelfs geen geheim van dat zij het Chili economisch lastig willen maken.

En dat kunnen zij maar al te goed. Weliswaar was het land nooit zo compleet afhankelijk van de Big Brother uit het noorden als Cuba eertijds, maar toch leefde Chili net als alle andere latijnsamerikaanse staten in een duidelijk neokoloniale verhouding, en nu trekken de States de touwtjes dicht: de belangrijkste kredietwegen worden afgegrendeld, de "hulp" houdt op (waartegenover bvb. staat dat het stevig anti-kommunistisch Brazilië de jongste jaren de eerste begunstigde is geworden in Latijns-Amerika, en zeer veel private investeringen aantrekt, investeringen die aan Chili worden onthouden). Latijns-Amerika is voor de economie der States van zo groot gewicht (men schat de investeringen van US-kapitaal daar op 13 miljard dollar), dat men de politiek van die States ten opzichte van Centraal en Zuid-Amerika kan voorzien zonder politiekologie te moeten studeren: bescherming van de eigen belangen, o.a. via een zgn. "Council of the Americas", lichaam waarin een goede 200 firma's vertegenwoordigd zijn, die samen praktisch 90 t.h. van de Amerikaanse investeringen in Latijns-Amerika beheersen. De Amerikaanse strategie tegen Chili is een kredietstrategie. Oud-minister van Financiën Conally is een van de leidende figuren in deze strijd tegen het Chileens experiment, dat sinds de Cubaanse revolutie de eerste ernstige uitdaging is aan het adres van de USA en hun Monroedoktrine ("Amerika (dus het hele werelddeel) voor de Amerikanen"), die nog altijd doorspeelt in Nixons buitenlandse politiek. Niet het State Department maar het Ministerie van Financiën organiseert de koude oorlog tegen Allende. Uncle Sam wil in geen geval dat de nationalisaties die de kleine neef uit het Zuiden heeft doorgevoerd, navolging zouden krijgen. Dit is de basismoeilijkheid voor Allende, en geen andere. En het ziet er niet naar uit dat hij in zijn ontvoogdingsstreven voldoende (economische) bondgenoten zal kunnen vinden om de Chileense economie volledig los van de States leefbaar te maken en te houden binnen korte termijn. En toch lijkt ons dit momenteel een kwestie van leven en dood. Het is duidelijk dat België, er aan gewend geraakt mee te lopen aan de halsband van de buitenlandse politiek van de States, geen opzienbarende initiatieven zal nemen om het Allende-regime ter hulp te snellen en economisch aan de onmisbare insputtingen medewerking te verlenen. Maar zijn er geen mogelijkheden om toch bepaalde vormen van solidariteit te ontwikkelen, die gestalte zouden geven aan ons geloof in dit experiment, dat de emancipatie van een heel werelddeel kan stimuleren en er de weg in kan wijzen? Of zijn we weer gedoemd tot een afwachtend kijken? Is het niet hoog tijd dat jeugdorganisaties, maar ook parlementairen en partijen in West-Europa zich ongegeneerd uitspreken voor steunverlening aan dit land, dat poogt een nieuwe weg tot zelfbeschikking waar te maken? Dit land, dat objectief het recht aan zijn zijde heeft, recht om economisch en politiek een eigen vrije weg te gaan, en misschien voor Latijns-Amerika, dat de koloniale tijd nooit helemaal is kwijtgeraakt, een belangrijke nieuwe merksteen te plaatsen? Allende heeft fouten gemaakt, zijn experiment is ongetwijfeld ook een deel ontcracht door bureaucratie en oude sleur, die gewoon werd overgenomen, maar het is een zware strop voor de progressistische beweging(en) in de Derde Wereld als dit experiment mislukt. Wie dit niet wenst kan de komende maanden wellicht aangepaste vormen van solidariteitsbetuiging uitwerken?

Carl Mathieu

te zot om los te lopen



Tijdens de Algemeen vergadering van de O.V.N. verkaarde de Chinese afgevaardigde dat de Sovjet Unie de kandidatuur van Bangladesh voordroeg "alleen om China te verplichten het veto recht te gebruiken en de spanning in het subcontinent te bestendigen ..." Begrijpe wie kan ...

De militante Rabijn Meir Kahane die zich in biezonder doen opmerken heeft door zijn anti sovjetische akties erkende in een interview aan "Playboy" in opdracht van de F.B.I. twee jaar lang in de fascistische organisatie "John Birch Society" te hebben gewerkt en dat hij in deze groep veel geleerd heeft. Hij bekende tevens later een akkoord afgesloten te hebben met de Amerikaanse Mafia om het terrorisme te bevechten ...

Mevr. Klarsfeld komt bekend te maken dat zij de vroegere chef van de Gestapo van Parijs geïdentificeerd heeft. Het betreft Heinrich Illers die tot over enkele dagen voorzitter was van de rechtbank voor sociale zaken in Saxen. Als bij toeval nam deze man ontslag op 30 september j.l....

In een interview aan het Amerikaans blad "News en World Report" verklaarde de admiraal Mc Cain, oud bevelhebber in de Stille Oceaan dat, zo er vrede komt in Vietnam, de Amerikanen in ieder geval hun militaire bases zullen moeten behouden in Thailand ... Over goede bedoelingen gesproken ...

Prof. Calvo Serer, voorzitter van de beheerraad van het dagblad Madrid, die op 11 nov. 1971 een artikel publiceerde in "Le Monde" onder de titel "Ook ik beschuldig..." werd hiervoor door de rechtbank van Madrid veroordeeld tot zeven jaar gevang, zeven jaar ontzegging van zijn burgerrechten en 50.000

pesetas boete... Gelukkig voor Prof. Serer dat hij reeds uit Spanje weg was...

In de loop van vorige maand komen in de franse pers volgende aankondiging lezen : "Citraën zoekt Europeanen (noch Noord Afrikanen, noch Afrikanen tenware met uitzonderlijke kwaliteiten) "Tientallen andere franse bedrijven plaatsen in hun aankondigingen eveneens de formule "Geen kleurlingen" ...

Amerikaanse organisaties hebben sinds enkele maanden hun subsidies stopgezet aan organisaties van Poolse uitwijkelingen. Casimir Papeé die in 1939 ambassadeur was van de Poolse Regering bij het Vaticaan bleef, dank zij deze subsidies, deze post behouden tot 15 oktober j.l. Vandaag wordt bekend gemaakt dat zijn aanwezigheid een juridische hinder was voor het uitbouwen van betere betrekkingen tussen het Vaticaan en Warschau. Wie had er baat bij ...

De Spaanse regering heeft de opperbevelhebber van de Belgische Zeemacht commodore Luirquin het "Groot Kruis van Zeevaartverdienste" toegekend ...

Generaal Briquet van de "Franse Polytechnique" besloot enkele weken alle lessen op te schorten en de leerlingen te consignereren.

Dit besluit werd genomen als reactie op het besluit van de kandidaat officieren die tijdens een algemene vergadering besloten hadden - als protest tegen de toenemende straffen - te weigeren hun uniform te dragen.

Wanneer nu ook de elite van het leger van "La France" contesteert ...

Volgens Staatssecretaris Laird zullen de Amerikaanse troepen zich in 1975 of 1976 uit Zuid Korea terug-

trekken. In dit perspectief is een vijfjarenprogramma voor de militaire uitrusting van dit land dat anderhalf miljard dollar zal bedragen. Voor 1973 is niet minder dan 215 miljoen dollar voorzien... Ontwikkelingshulp?

"Respecteer uw leraars, uw ouders, uw priester of dominee en bemin uw land want het is slechts hier dat om het even welke jongen of meisje, wat ook hun afstamming is, over de mogelijkheid beschikt de hoogste trap te bereiken in de gekozen carrière..."

uit een verkiezingsrede van Nixon te Texas op 26 sept. j.l. ...

Tijdens een interview aan de B.B.C. op 27 september verklaarde Mevr. Golda Meir dat zij niet zag hoe de Palestijnen over een grondgebied zouden kunnen beschikken en dat zij er daarenboven geen enkele noodzaak in zag... Na een gebeurlijk akkoord in het Midden Oosten moeten de Palestijnen, aldus M. Meir, die zegde met deze niet te willen onderhandelen omdat ze niets aan te bieden hebben, maar gaan leven in om het even welk Arabisch land ...

De kostprijs van een F.111-vliegtuigen met beweegbare vleugels, - die kort geleden tegen Noord Vietnam werden ingezet, bedraagt vijf honderd vijftig miljoen B.Fr. (wisselstukken niet inbegrepen). Het Pentagon deed een bestelling van 500 dergelijke vliegtuigen waarvan er reeds 400 geleverd werden...

Enkele van deze dure moordtuigen werden reeds neergehaald en liggen te roesten in de rijstvelden van Vietnam ...

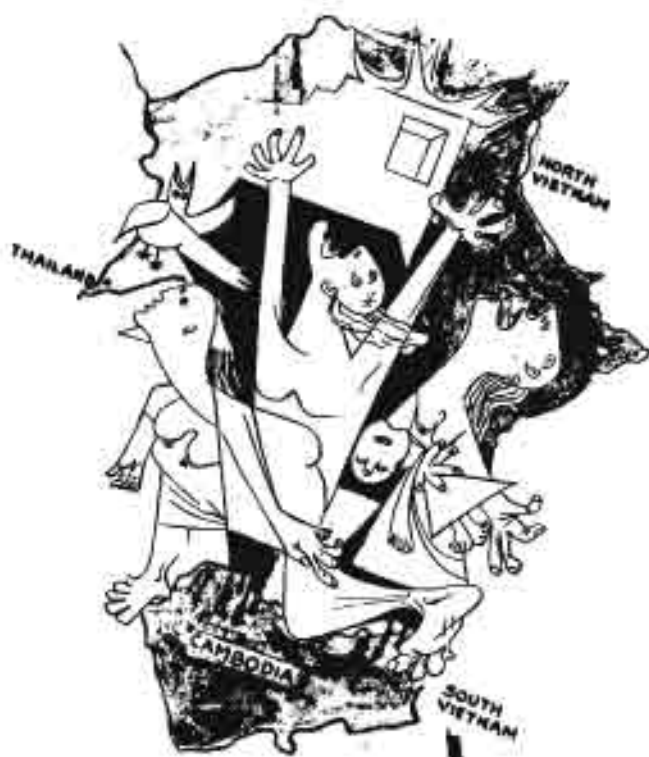
De kamer van volksvertegenwoordigers te Washington heeft Nixon schaakmat gezet. Zijn wetsvoorstel, waardoor het de Amerikaanse burgers zou verboden zijn naar Noord Vietnam te reizen, werd verworpen ...

HIJ HOUDT ZIJN BEEN STIJF !

"Le Nouvel Observateur" titelt in grote letters, "Vietnam: de laatste dagen." Bij alle mensen bestaat een sfeer van optimisme nu het einde van de dagelijkse slachtingen in Vietnam in het zicht schijnt te zijn. De spekulaties omtrent de vorderingen van de "geheime" besprekingen zijn zulkdanig dat we niet kunnen nalaten een zeker wantrouwen aan de dag te leggen. Is er dan plots zoveel veranderd in de houding van de Nixon administratie? Is de Thieu-administratie plots zo meewerkend geworden? Een dermate radicale ommekeer lijkt onwaarschijnlijk. Thieu heeft door zijn toespraak van dinsdag ons wantrouwen misschien waarheid gemaakt. Hij weigert "zich over te leveren aan de kommunisten", hij weigert een driepartijen-regering te vormen met wat hij de "kommunisten" heet. Hopelijk is het hier een laatste stuip trekking van een administratie, die het niet kan nalaten een laatste "lap in de kook" te zetten. Het N.B.V. en Hanoi laten zich echter niet op de neus zitten door een groepje mensen die denken nog een militaire overwinning te kunnen behalen. Zij stellen tegenover de onwil een zelfde hardnekkigheid, daar zij wensen aan te tonen dat het neigen naar een akkoord niet betekent, een verzwakking van de posities. Naar Jean Lacouture schrijft (L.N.O. n^o 414, pp. 45/56) ziet de toestand er aan de onderhandelingstafel als volgt uit. De Nixon-administratie hebben twee belangrijke toegevingen gedaan : nl. (a) zij hebben hun basisstelling verlaten die er in bestond de politieke en militaire problemen van elkaar gescheiden te houden, "De Nixon woordvoerders hebben eindelijk moeten toegeven, begin september, dat alles aan elkaar verbonden is en dat ze noch een staakt-het-vuren, noch een vrijlating van de gevangenen zullen bekomen, zonder de ondertekening van een politiek akkoord" (b) de tweede toegeving bestaat in een aanvaarding van het principe van een drie-partijenregering te Saigon vooraleer om het even welke verkiezing wordt gehouden. Dat impliceert dat de Nixon-administratie aanvaardt dat het toebehoren tot de "derde macht" niet betekent tot het N.B.F. te behoren. Dit zou dan de vorming van een "regering van nationale-eendracht" niet in de weg staan, maar mogelijk maken. Hanoi zou de eis Thieu te verwijderen laten vallen en zijn politieke evolutie overlaten aan de verdere politieke ontwikkeling in Zuid-Vietnam.

Het grote probleem blijft dan natuurlijk of Thieu er in zal slagen zijn wil door te drijven, maar ook dat Nixon bereid zal blijven hem te steunen. Thieu kan gemakkelijk zeggen dat hij geen marionnet van Nixon is, maar, als hij dat niet meer zou zijn dan zou hij evenmin als politiek machtshebber in Zuid-Vietnam bestaan. M.a.w. het feit dat Thieu roet zal blijven in het eten strooien is voor het grootste stuk afhankelijk van de Nixon-administratie. We moeten er op letten dat we het aandeel van Nixon-administratie in de oplossing niet over het hoofd zien. Men heeft te veel de neiging Thieu als zondebok te gaan beschouwen en de Nixon-administratie als vredelievend. Het kan een manoeuvre zijn, (desgevallend met elektorale bedoelingen). We moeten voor ogen houden dat zolang de machtshebbers van de V.S. de protesten van Thieu als valabel beschouwen zij geen einde wensen te stellen aan de oorlog. Het kan ook tot de "Vietnamisatie" behoren !

indochina



vietnam

ANTI-PERSONEN WAPENS GEBRUIKT IN NOORD- EN ZUID-VIETNAM.

In 1968 gaf het departement van defentie van de V.S. lakoniek toe dat zij in Vietnam wapens gebruikte (en dit sinds 1965) die volkomen nutteloos zijn bij het vernielen van militaire doelwitten zoals wapenopslagplaatsen, versterkte bunkers e.a. Deze wapens kregen de verzamelnaam 'anti-personeel wapens' en worden nog steeds in Indochina gebruikt. Hun doel: het doden of verwonden van onbeschermden mensen die zich in het open veld of in de lichtgebouwde hutten bevinden.

Dit type van wapen werd illegaal verklaard door internationale reglementeringen die grenzen moeten stellen aan 'inhumane oorlogsvoering'. Het gebruik van dergelijke wapens wordt beschouwd als oorlogsmisdaad. Dit werd vastgelegd door het artikel nr. 6 van het Charter van het internationaal militair tribunaal dat de Duitse nazis vonniste voor hun daden bedreven tijdens W.O.II.

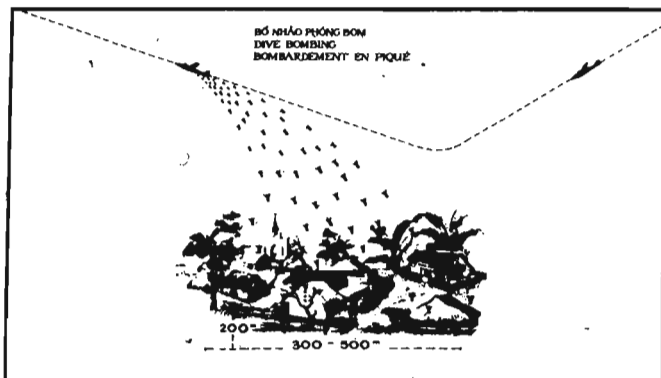
De V.S. bereikten een uiterst rafinement in het ontwikkelen en gebruiken van dergelijke wapens en dit gebeurt ongestraft. De hieronder gepubliceerde lijst geeft een overzicht van een aantal anti-personeelbommen, ontwikkeld en geproduceerd door één Amerikaanse firma en dit op aanvraag van het Amerikaanse departement van defentie.

Indien het zo is dat heel binnenkort een bestand tussen de V.S. en de Vietcong en Noord-Vietnam werkelijkheid zou worden, dan mogen we toch niet vergeten dat de oorlog (met Amerikaanse inmenging) voortduurt in Laos en Cambodja. Ook daar worden de anti-personeel wapens gebruikt en zullen deze wapens, deel uit makend van de elektronische oorlogsvoering van de V.S., aan belang winnen. Vanuit deze kontekst leek het ons belangrijk nog eens te herinneren aan de barbaarse verfijning van de V.S.

VERSCHILLENDE ANTI-PERSONEN WAPENS :

1. People sniffer: Dit tuig neemt kleine chemische sporen op, tot stand gebracht door personen of dieren die in de omgeving van de detector passeren. De gedekteerde chemische sporen veroorzaken signalen die worden doorgezonden naar een centrale van waaruit opdracht gegeven wordt om de plaatsen waar leven aanwezig is te bombarderen.
2. Rockeye II: Een geleide raket die in staat is verschillende soorten fragmentatiebommen te dragen.
3. Fragmentatiebommen: (Guava-bommen) Zij werden voor het eerst gebruikt in Laos in 1966. De Guava-bom lijkt sterk op een kleine tropische vrucht en bestaat uit een holle, zacht-metalen sfeer. Ongeveer 200 hard-stalen bolletjes bevinden zich binnen de sfeer. Het omhulsel is zo gemaakt dat bij het vallen een draaiende beweging ontwikkeld wordt. Dit laat toe dat de metalen fragmenten die zich binnen de sfeer bevinden een bredere operatiesektor krijgen wanneer de bom ontploft. Bij de explosie komen roodhete staalfragmenten

CÁCH NÉM BOM BI HÌNH TRỤ CỦA MÁY BAY MỸ METHODS USED BY US AIRCRAFT TO RELEASE CYLINDER-SHAPED STEEL PELLET BOMBS DIFFÉRENTS PROCÉDÉS EMPLOYÉS PAR L'AVIATION US POUR LARGUER DES BOMBES CYLINDRIQUES À BILLES



3. Noord Vietnamese getekende poster die de effecten van anti-personeelbommen beschrijft.

vrij die zelf een snel ronddraaiende beweging bezetten. Deze beweging brengt met zich mee dat de metaalfragmenten totaal willekeurige en grillige paden volgen in het vlees van het geraakte individu. De zo ontstane wonden zijn chirurgisch praktisch niet te genezen en het verwijderen van de staalfragmenten is bijna onmogelijk.

4. Chemical Cluster Bomb Units: Deze worden gebruikt voor het verspreiden van dodelijk zenuwgas en voor groepen van bommetjes van biologische aard die een thermostaat bezitten voor het in leven houden van de ziektekiemen binnen de bom tot die ontploft en de ziektekiemen verspreid worden over een hele streek. Deze bommen worden eveneens door de Rockete II geleide raket vervoerd.

5. Gravel Mine: Een explosiewapen dat plastic-fragmenten bevat en er uitziet als een stukje stof. Kinderen zijn de belangrijkste slachtoffers van dit wapen. Uit Laos kwamen berichten dat sommige van deze mijnen vernaaid gevonden werden in voddepoppen. Deze mijnen zijn in staat een voet af te rukken, indien men erop trapt maar zij zijn niet in staat om enige schade te berokkenen aan militaire vervoermiddelen. De plasticfragmenten bestaan uit verhard fiberglas, dat moeilijk terug te vinden is en even moeilijk te verwijderen valt, eenmaal in het lichaam gedrongen.

6. Wide Area Antipersonnel Mines: Zij gelijken goed op de fragmentatiebom maar ze worden verstopt in de grond om volgens bepaalde patronen tot ontploffing te komen. De meeste onder hen hebben een radiokern die hen het teken geven om te ontploffen. Bepaalde versies doen sterk denken aan uitwerpselen van dieren.

7. Spider Mine: Een geweer en granaat 'Launcher' vuurt, bij het in contact komen met een detectieapparaat (vergelijkbaar met een fijn web), duizende fijne stalen naalden af die niet door staal dringen maar wel door vlees. Het resultaat is een shokeffect waarvan de meeste slachtoffers sterven.

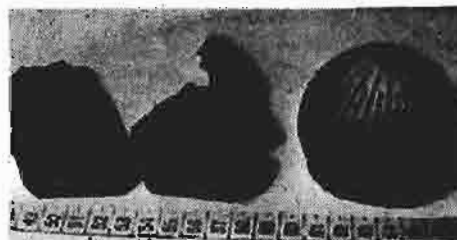
8. Gas: Verspreiders van gas en relkontrollerende produkten.

9. Biologische bommen: verspreiden ontbladeringsmiddelen en ziektekiemen. Zij worden uit de lucht gedropt en gericht met raketten.

10. Fuel Air Explosive: Het is een vervangmiddel voor napalm en wordt gebruikt om grote gebieden vrij te maken (bvb. om landingsbanen aan te leggen) Het explodeert, brandt en verspreid zich zoals een gas.

Deze lijst is verre van volledig. Vernuftig elektronisch apparaatuur is in onbeperkte mate aanwezig in Vietnam, Laos en Cambodja. Indien wij niet zoveel horen over aanwezigheid van troepen uit de twee laatste landen dan is dit juist te wijzen aan het feit dat de elektronische oorlogsvoering de aanwezigheid van deze troepen praktisch overbodig maakt of ze beperkt tot een minimumeffectief. Dit mogen wij - ook als een wapenbestand in Vietnam tot stand komt - niet vergeten want de oorlog die zijn oorsprong vond in Vietnam heeft zich uitgebreid tot de buurlanden die niet bij een eventueel bestand betrokken worden.

B.P.



1. Orange bomb: springt in de lucht, ontploft en spuwt fragmenten. Het bevat een detectiemechanisme dat het in werking stelt van zodra leven gesignaleerd wordt.



2. Cluster bomb unit: bevat duizenden fragmenten die in het vlees dringen.

derde wereld

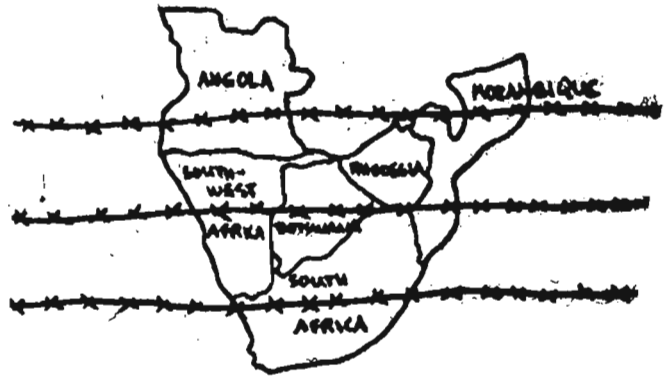
HEROPLEIVING VAN HET NATIONALISTISCHE VOLKSLEGER IN DE FILIPIJNEN.

Zaterdag 23 september 72 werd de krijgswet van kracht in de Filipijnen. Dit nadat een aanslag werd gepleegd op de staatssecretaris van defensie J.P. Enrile, waaraan hij overigens ontsnapte. Sinds geruime tijd was het de bedoeling van president Marcos deze maatregel te nemen. Daarmee wenste hij de steeds groeiende oppositie te muilbanden. Daarbij richt hij zich tegen Het Nieuwe Volksleger, en de legale oppositie, (bvb. de opsluiting van de sekretaris-generaal van de liberale oppositie partij Benino Aquino).

Naar de president zelf beweert bestaat het Nieuwe Volksleger uit honderduizend actieve leden en simpatisanten. Gevechten zouden zich voordoen op de eilanden Luçon en Mindanao. De minister van buitenlandse zaken verwijt het Nieuwe Volksleger beroep te doen op themas als : Imperialisme, fascisme, feodalisme, eenzijdigheid van de justitie, lage lonen, werkloosheid, inflatie en de verdeling van de hulp.

Dat de heersende macht de oppositie dit verwijt toestuur kan slechts pleiten voor de hoge graad van gefundeerdheid van de aanklachten. Het kan een bewijs zijn voor het gevaar dat de regering loopt wanneer de massa tot het bewustzijn komt van de realiteit van deze thema's.

D.S.J.



AAANTEKENING BIJ DE DERDE WERELD POLITIEK VAN DE EEG.

Volgens E. Mandel heeft de langaanhoudende hoogconjunctuur (vanaf de Koreaanse oorlog tot de ommekeer in 1965) niet alleen de vorming van de EEG in beslissende mate vergemakkelijkt maar tevens grotere historisch-ekspllosieve verschillen op de wereldmarkt teweeg gebracht. Gedurende de laatste vijftien jaar zijn de 'rijke' landen werkelijk rijker, de 'arme' landen daarentegen werkelijk armer geworden. Dat toont hij aan met volgende cijfers: het aandeel van de zogenaamde Derde Wereld in de wereldhandel is van 31,3 t.h. in 1950 tot 20,8 t.h. in 1963 en 18,5 t.h. in 1967 teruggelopen. Als de handel in olie buiten beschouwing wordt gelaten dan daalt het aandeel van de ontwikkelingslanden zelfs tot minder dan 10 t.h.

Het zijn voornamelijk de gemeenschappelijke invoertarieven van de EEG tegenover derde landen die de uitvoer geremd hebben van industrieproducten juist van de typische exportindustrieën van de Derde Wereld (textiel en producten van de voedingsmiddelen-industrie).

De EEG heeft wel een steeds groter aantal kredieten aan de geassocieerde landen van Afrika verstrekt; maar deze kredieten kwamen vooral ten goede aan de exportindustrie in de EEG-landen die kapitaalgoederen fabriceren (zo werd bvb. de exportindustrie van de Bondsrepubliek op de Afrikaanse markt relatief verbeterd), zonder merkbaar tot een snellere groei in deze landen bij te dragen. (pp. 62 tot 65). Wanneer er zoveel sprake is van de buitenlandse politiek van de EEG t.o.v. de Derde Wereld is het wel opportuun het werkje van E. Mandel "De EEG en de rivaliteit Europa-Amerika" in Kritiese Bibliotiek - Van Gennep open te slaan. Wat bvb. zijn visie is omtrent de relatie tussen de EEG en de derde wereld wordt enigszins in het volgende weergegeven.

D.S.

INTERNATIONALE VROUWENKONFERENTIE TE MELREUX.

Van 10 tot 16 september zijn in het vormingscentrum van de CMB te Melreux, een vijftigtal vrouwelijke militanten uit de metaalnijverheid van Nederland, de Duitse Bondsrepubliek en België bijeengekomen.

Het is niet de eerste maal dat een dergelijke bijeenkomst plaatsgrijpt, de aanwezigen waren leden van de vrouwencommissies van I.G. Metall, van de Industriebond NVV en van de CMB.

Er waren verschillende uiteenzettingen door de verantwoordelijken steeds gevolgd door een levendig debat.

Een synthese van al deze uiteenzettingen leert ons het volgende. Het is een feit dat er een belangrijke rol weggelegd is voor de vakbonden in de opbouw van Europa.

De noodzakelijkheid van samenwerking tussen de Europese vakbonden om het hoofd te bieden aan het gevaar die de multinationale maatschappijen voor de arbeidersbeweging betekenen.

Er is reeds een zekere vorm van samenwerking, maar door het verschil in vakbondsstructuur van land tot land, ook het ontbreken van een Europese wet op de kollektieve overeenkomsten, gaat dit met veel moeilijkheden gepaard.

Daarom werd er sterk op aangedrongen dat de samenwerking van de vakbonden, een van de belangrijkste aktieterreinen zou worden van de arbeidersorganisaties.

Vastgesteld werd ook dat er een gebrek aan beroepsopleiding bij de vrouwen bestaat, en ook dat de beroepsopleiding voor meisjes nog altijd zeer traditioneel gericht is. Gevolg daarvan is dat vrouwen meestal in een verouderde of in de tertiëre sektor tewerkgesteld zijn, maar zelden in de sectoren in volle ontwikkeling bf. metaal - scheikunde - petroleum.

Daarmee samenhangend moeten we komen tot een mentaliteitsverandering zowel van de ouders die moeten leren begrijpen dat een meisje evenzeer als een jongen het recht heeft geschoold te worden, als van de werkgever die bij het aanwerven geen onderscheid mag maken naar het geslacht, maar enkel oordelen op basis van bekwaamheid.

Dan pas zou de slogan "gelijk loon voor gelijk werk" bewaardheid worden, het is immers zo dat de verschillen in loon vooral te wijten zijn aan het feit dat er zeer weinig "gelijk" werk bestaat.

Voor vrouwen worden meestal de "vervrouwelijkte" functies, de "vrouwelijke beroepen" voorbehouden, met het gevolg dat deze in een lagere klassifikatie terechtkomen en aldus minder betaald worden. Het gebrek aan opleiding, het onderbreken van de beroepsarbeid (om de kinderen te "kweken"), de afwezigheid op het werk door gebrek aan sociale uitrustingen spelen ook een belangrijke rol in de diskriminatie op het vlak der lonen.

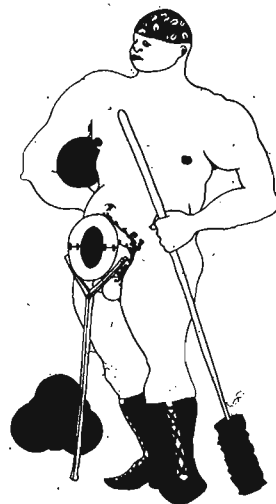
Na deze zeer interessante studiedagen, zijn de deelnemers uit elkaar gegaan met een tot wederziens in de Duitse Bondsrepubliek.

N.C. Oktober '72.

NATO AKKOORD VOOR AANVANG OVERLEG OVER EUROPESE VEILIGHEID.

De algemene raad van de NATO heeft zijn instemming gegeven met het door de Finse regering gedane voorstel de eerste multilaterale besprekingen over een Konferentie over Europese Veiligheid en Samenwerking aan te vangen op 22 november e.k. te Helsinki.

De NATO raad ging eveneens in op het door de Sovjet Unie voorgestelde tijdschema betreffende de eerste besprekingen over een wederzijdse en gelijktijdige vermindering van troepen in Europa die in de tweede helft van januari zouden aanvangen.



LANDSVERDEDIGING.

We hebben steeds herhaald dat naast de ontzaglijke hoge militaire uitgaven die voorkomen op het budget van Landsverdediging ook in de budgetten van andere ministeries verdoken militaire uitgaven zitten.

Als bevestiging hiervan het bericht dat "Nog voor het einde van 1975 twee brigades van de vier die in de Duitse Bondsrepubliek zijn gelegerd, naar België zullen terugkeren". Volgens de minister VDB zal de Brigade Noord te Leopoldsburg gelegerd worden en de Brigade Zuid in de omgeving van Marche.

Tijdens een perskonferentie verklaarde de Minister van Landsverdediging dat de investeringen van de twee inplantingen worden geraamd op drie miljard, gespreid over drie jaar. Deze uitgaven worden gedragen door Landsverdediging, zes andere departementen, de stad Marche, de provincie Luxemburg, de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen, de intercommunales en de privé sector.

We lezen verder dat de voordelen voor het bedrijfsleven - allerlei uitgaven van de militairen en de nieuwe kazernes - in de miljarden zullen lopen ...

En de gemeenschap kan betalen !

Intussen zet de regering het kapmes in de uitgaven voor onderwijs !

dokument

EEN REEDS VERGETEN VOLKERENMOORD : BURUNDI.

Op vele plaatsen ter wereld wordt de aarde doordrongen met het bloed van onschuldige slachtoffers. Mensen worden afgemaakt op de meest barbaarse wijze, zonder dat dit de publieke opinie nog schokt: het staat (wanneer men het wil publiceren) ergens in de krant, verscholen tussen belastingen en sport. Het begrip genocide (volkerenmoord), na W.O.II nog zo brutaal naar voor gekomen bij de ontdekking van de Nazi-kampen (nochtans niet de eerste kampen in de geschiedenis van de mensheid...) lijkt wel wat van zijn tragische betekenis verloren te hebben, het heeft haast iets onwezenlijks gekregen: Azië, Afrika, Zuid-Amerika, het ligt allemaal zo veraf voor de gewone man... In de harde werkelijkheid betekent genocide nochtans de systematische uitroeiing van een groep mensen op grond van hun etnische of raciale oorsprong, hun religieuze, politieke of kulturele beleving of zelfs op grond van hun sociaal-ekonomische situatie. Een of ander korrupt staatsapparaat is daarbij dikwijls de stuwende motor, al of niet gesteund door buitenlandse invloeden.

Enkele maanden geleden sijnelden in de pers enkele schaarse berichten door over een nieuwe slachting in Afrika. Het gebeuren veroorzaakte in bepaalde kringen van België toch wel wat opschudding, want het betrof een land dat onder Belgisch bestuur gestaan had: Burundi. Dit kleine land, onafhankelijk sinds 13 oktober 1962, gelegen in Centraal-Afrika tussen Zaïre en Tanzanië, slechts op het einde van de 19e E. door de Duitsers gekolonialiseerd, werd na W.O.I (toen nog met de naam Urundi) door de Volkenbond samen met Ruanda als mandaatgebied aan België toegewezen en werd later een voogdijgebied onder verantwoordelijkheid van de UNO.

De plaats ontbreekt hier zeker om de geschiedenis van Burundi te schrijven, maar toch moet gewezen worden op de reeks gewelddaden die reeds plaats grepen vóór de gebeurtenissen van april-mei 1972 en welke steeds tot oorzaak hebben enerzijds de tegenstellingen tussen de Hutus (85 t.h. van de bevolking) en de Tutsis (slechts 15 t.h. van de bevolking, maar in het bezit van alle macht en rijkdom) en anderzijds de rivaliteit tussen de monarchistische en republikeinse strekking, aanwezig in beide stammen, alhoewel de strijd zich hier hoofdzakelijk afspeelt onder de aan de macht zijnde Tutsi families. Zodoende is de geschiedenis van Burundi steeds gekenmerkt geweest door geweld.

In de eerste jaren na de onafhankelijkheid wordt de jonge staat nog (dictatoriaal) geregeerd door de Tutsi monarchie. De strijd om de macht, gepaard gaande met de nodige intriges en moorden is echter reeds aan de gang en in december 1966 haalt de republikeinse strekking, onder leiding van het huidige staatshoofd Michel Micombero de bovenhand. Dit geeft nogmaals aanleiding tot een bloedige repressie (die

voortduurt tot aan de gebeurtenissen van 1972), gericht zowel tegen de aanhangers van de monarchie als tegen de Hutus, die er telkens van beschuldigd worden samen te zweren om de macht te kunnen overnemen (Zie daarover Le Monde 31/5/1972). Al deze moorden grijpen plaats zonder dat de wereldopinie haar onverschilligheid prijsgeeft (al moet gezegd dat de informatie, net zoals voor de gebeurtenissen van 1972, ontoereikend, vaag en tegenstrijdig is).

Vanaf 29 april 1972 bereikt het geweld in Burundi een nieuwe dimensie. De verdrukke Hutus (waarschijnlijk gesteund door Tutsis van de monarchistische strekking, waarvan enkele gevluchte leiders in buurlanden gewapende bendes hebben opgericht) komen in opstand en beginnen, althans volgens officiële bron, te moorden. De reactie van de regering is snel en doeltreffend. Een week later wordt langs de radio bekend gemaakt dat de opstand is onderdrukt (7 mei) en dat militaire rechtbanken de kopstukken van de beweging reeds hebben geëxecuteerd. Aan de militanten van de eenheidspartij, de "UPRONA" en aan de "revolutionaire jeugd RWAGASORI" wordt gevraagd alle verdachten op te sporen. Daarop begint een bloedige heksenjacht, waarbij niet alleen meer de deelnemers aan de opstand, maar de Hutubevolking IN ZIJN GEHEEL het slachtoffer wordt. De bedoeling is vooral het gedeelte van de Hutubevolking dat een zekere graad van ontwikkeling heeft bereikt en dat in staat zou zijn de macht over te nemen, uit te roeien. De berichtgeving is schaars, maar alarmerend (men spreekt van 50 tot 100.000 slachtoffers) en slechts enkele getuigenissen bereiken moeizaam de westerse wereld, vermits de autoriteiten niemand in of uit het land laten (Le Monde 27/5, 1/6/72, La Libre Belgique, 25/5, 29/5/1972, Int.Herald Trib. 15/6/1972. Toch komen gruwelijke feiten aan het licht: duizenden, waaronder vrouwen en kinderen worden op vrachtwagens geladen en naar militaire kampen gevoerd; daar worden ze uren lang gemarteld en geslagen tot de dood volgt. Ze worden "begraven" in gemeenschappelijke graven die door bulldozers aangelegd worden. Kinderen vanaf het laagste stadium van onderwijs, dikwijls door hun medeleerlingen via lijsten verklikt, worden van de schoolbanken gesleept en samen met hun leraars vermoord. Al wie enigszins ontwikkeld is, wordt omgebracht. Het is niet nodig de daarbij gebruikte methoden uitvoerig te beschrijven...

Verontrust door beschuldigingen van genocide in de westerse pers, reageert de regering van Burundi bij de UNO met de publicatie van een "witboek" (7 juni), waarin de Hutus beschuldigd worden van een poging tot genocide t.o.v. de Tutsis. De reactie van de regering wordt bestempeld als een "daad van wettige zelfverdediging", waarbij wordt aangestipt dat er slechts een campagne van "pacificatie" gevoerd werd.

Op 1 juni komt de kwestie voor het Belgisch parlement. De verklaring van minister Harmel vertoont zoals altijd de kenmerken van de politiek en de diplomatie : vaag en ontwijkend. De belgische regering kan volgens hem niet onverschillig blijven t.o.v. de “ernstige gebeurtenissen” in Burundi (het onvriendelijke woord genocide wordt angstvallig vermeden, hooguit spreekt hij op een andere plaats van “broederoorlog”) ze heeft dan ook haar ongerustheid ten overstaan van de regering van dat land uitgedrukt en “hoopt” dat het staatshoofd zich op de weg van de nationale verzoening zal begeven en te dien einde “alle nodige maatregelen” zal nemen om tot bedaring(sic) te komen. Er wordt op gewezen dat de Belgen in Burundi niet verontrust worden en dat de 36 leden van de militaire bijstand een louter technische taak opgedragen wordt die iedere inmenging uitsluit. Het past immers niet dat een vreemde regering een oordeel velt over de redenen die de vreedzame ontwikkeling (sic) van Burundi hebben gedwarsboomd. Wel kunnen de samenwerkingsakkoorden met Burundi eventueel opnieuw onderzocht worden. België heeft verder 9 ton geneesmiddelen aan de regering (!) overhandigd en zal iedere “internationale aktie” (?) op humanitair vlak steunen.

Dit brengt ons bij een ander en steeds opnieuw terugkerend tragisch aspekt van dergelijke situaties : de niet-inmenging van de wereldgemeenschap en het principe van eerbiediging van de soevereiniteit. Het is inderdaad zo dat iedere internationale aktie, zelfs op louter humanitair vlak, tekort schiet.

Het misdrijf genocide is nochtans als internationaal misdrijf erkend en in een Conventie (1948) opgenomen, welke door vele staten geratificeerd werd. Daarmee werd echter niet veel meer gedaan dan het internationaal geweten sussen, want het misdrijf kan overeenkomstig de conventie slechts vervolgd worden door de rechter van de staat waarop het misdrijf werd gepleegd. Vermits genocide, zoals andere vormen van het misdrijf tegen de mensheid, een STRUCTUREEL MISDRIJF is en gepland en uitgevoerd wordt door leidende instanties van een staat, is het duidelijk dat nationale vervolging is uitgesloten, tenzij er natuurlijk een machtsverschuiving plaatsgrijpt die echter dikwijls gevaar loopt tot dezelfde daden te leiden. Internationale vervolging, bv. voor een internationaal strafhof, wordt door de staten, die zich allen beroepen op het principe van de niet-inmenging in interne aangelegenheden, verworpen. Een politieke of militaire aktie binnen het kader van de UNO wordt op dezelfde gronden afgewezen (art. 2, paragr. 7 Handvest : de UNO heeft niet het recht tussenbeide te komen in zaken, die in wezen binnen de uitsluitende bevoegdheid vallen van een staat).

Hier komen we tot de kern van de zaak : is het afslachten van duizenden mensen, niet alleen in Burundi, maar ook

elders een “INTERNE AANGELEGENHEID”?

Kan en mag de wereldgemeenschap zwichten voor de klassieke volkenrechtelijke regels van de soevereiniteit wanneer zelfs de louter humanitaire hulpverlening onder voorwendsel van niet-inmenging zonder resultaat blijft en zodoende aanleiding geeft tot indirecte genocide?

Het antwoord is zeker negatief en het Handvest van de UNO, waarop de dictatoriale staten zich zo graag beroepen om een internationale aktie te dwarsbomen biedt wel de mogelijkheid om die aktie door te voeren. Tot de doeleinden van de UNO behoort immers het handhaven van internationale vrede en veiligheid, het verwezenlijken van internationale samenwerking bij het oplossen van internationale vraagstukken van humanitaire aard en het bevorderen en aanmoedigen van eerbied voor de rechten van de mens en grondvrijheden voor allen zonder onderscheid naar ras, geslacht, taal of godsdienst (art. 1, paragr. 1, 3 Handvest). Hoofdstuk VII voorziet dwangmiddelen, waaronder militaire akties, om bedreigingen van en inbreuken op de vrede te beteugelen.

Met het oog op het beschermen van hun politieke, economische en financiële belangen die vele staten hebben in de landen waar genocide voorkomt, verkiezen zij van de mogelijkheden die het Handvest biedt geen misbruik te maken. Die houding betekent nochtans het doodvonnis voor duizenden onschuldige mensen.

Hier ligt een enorme taak voor de vredesbewegingen : wanneer we zoals hierboven de passieve houding van België ontleden, gedurende 2 jaar lid van de Veiligheidsraad, dan is het maar al te duidelijk dat wij allen mede verantwoordelijk zijn.

MASSAMOORD, UITROEIING EN VERMINKING VAN GROEPEN MENSEN GAAN ONS ALLEN AAN, WIJ ZIJN ER RECHTSTREEKS BIJ BETROKKEN. Iedere andere houding is slechts het schaamteloos sussen van een door de konsumptiemaatschappij verdord geweten !

Tegenover eender welk politiek systeem, dat zulke verschrikkelijke feiten laat gebeuren en in de doofpot tracht te steken, moet door de vredesbewegingen gereageerd worden op twee vlakken : enerzijds het verstrekken van alle mogelijke informatie, ver buiten de beperkte kring van de beweging zelf, anderzijds het betrekken van alle mensen bij een aktie, ver buiten onze comfortabele huiskamer, om de regeringen te dwingen hun ‘onthoudingsmisdrijf’ stop te zetten.

Tot zolang kan niemand van ons een gemarteld en verminkt kind, op zovele plaatsen ter wereld, recht in de ogen kijken.

Wanneer zullen we er wat aan DOEN?

Chris ELIAERTS

Centrum Internationaal Strafrecht VUB

vredesinitiatieven

BEZOEK ONZE INTERNATIONALE GESCHENKENFOREN.

Tentoonstelling en verkoop van veelvuldige voorwerpen uit de Folklore en de kunstambachten uit alle continenten.

HARELBEKE

zaal REMBRANDT - Marktstraat
van vrijdag tot maandag 20 nov.
openingstoespraken door W. Weydts - o/voorzitter Provincieraad en Marc Bourry - burgemeester.

OOSTENDE

hotel PRINSENHOF - Ieperstraat 32
van vrijdag 24 tot zondag 26 november
openingswoord door Henri Dumarey - Schepen van Oostende.

GENT

ARCATEATER - Hoogpoort 44
van vrijdag 1 tot zondag 3 december

TIELT

TEKSTIELHUIS - Ieperstraat 67
van vrijdag 22 tot zondag 24 december.

Originele eindejaarsgeschenken uit de ganse wereld.
Ingericht door de Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede.

HASSELT.

Vijf informatieavonden over het "Rapport van Rome"
op 9 - 10 - 23 - 30 nov. en 7 december telkens om 20 u.
in het Cultureel Centrum te Hasselt.

Gemeenschap en ontwikkeling in samenwerking met

Ingericht door : Davidfonds - vzw "Vrede" Limburg - Wereldscholen.



ROOSJES VOOR VIETNAM.

Bestel ons nog vandaag een aantal van deze kleine klevers.
De opbrengst van deze aktie zal dienen voor aankoop van medikamenten voor de volkeren van Vietnam.

PETITIE VOOR VIETNAM.

Door het Nationaal Vietnam Komitee werd een oproep uitgegeven, opgesteld door Minister Henri Rolin, voor het stopzetten van de bombardementen op Vietnam. Beroep wordt gedaan op de regering om werkelijk bij te dragen tot het tot stand komen van vrede in Vietnam.

Na een kort overzicht van de laatste ontwikkeling in Indo China besluit de petitie met onderstaande oproep.

Deze petitie die in druk zijn zullen eerstdaags ter beschikking zijn van alle vredesmilitanten.

Nationaal Vietnam Komitee
Voorzitter : Henri ROLIN.

Gevolg gevende aan de oproep van het Nationaal Vietnam Komitee vragen ondergetekenden dat de Minister van Buitenlandse Zaken zijn inspanningen zou voegen bij deze van de regeringen der Scandinavische landen en misschien van Frankrijk, Nederland en het Groot Hertogdom Luxemburg om de regering van de Verenigde Staten te verzoeken haar steun te ontzeggen aan President Thieu en die andere regeringen van Indo-China, die in tegenstrijd zijn met het recht der volkeren over zich zelf te beschikken. De instandhouding van deze regimes is de enige reden van de voortzetting van het bloedbad in dit landen.

naam beroep adres handtekening

amerika

NIXON - MC GOVERN.

Dat de komende presidentsverkiezingen (en of ze naderen) in de Verenigde Staten praktisch niemand onverschillig laat bewijst de fel gevoerde kampanje van gene of deze kandidaat zeer actief door kunstenaars gevoerd. De Nouvel Observateur besluit zeer vrij "In Hollywood is er geen cinema meer : alle vedetten - kleine of grote - hebben zich in de presidentenstrijd geworpen".

En welke artistien zijn het?

NIXON

June Allyson
Fred Astaire
Cyd Charisse
Zsa Zsa Gabor
James Stewart
Dorothy Lamour
Jane Russel
Frank Sinatra

Mc GOVERN

Woody Allen
Candice Bergen
Dustin Hoffman
Raquel Welch
Gene Kelly
Liza Minnelli
Barbara Streisand
Gene Heckman (French Connection)

Sammy Davis Jr.
John Wayne

Shirley Mac Laine
Warren Beatty

Families zijn gescheiden : Frank Sinatra heeft de Democratische Partij verlaten (hij was een fervente Kennedy supporter, zowel als Sammy Davis jr.) terwijl zijn dochter, Tina, Mc Govern steunt; Candice Bergen stemt Mc Govern terwijl vader Edgar voor de Republikeinen

De voornaamste TAAK van deze kunstenaars is GELD BIJEENBRENGEN. De hoge pieten van New Port Beach (Californië) leenden aan Nixon hun jacht uit en voor 100 à 1.250 dollars kon men twee uur doorbrengen met Mamie Van Doren, John Wayne en Glenn Ford.

Warren Beatty organiseerde zes concerten (Carole King, Barbara Streisand, Art Garfunkel) die zowat 700.000 dollars in de kas van de Demokraten bracht. Zijn zuster, Shirley Mc Laine, verslaat echter alle rekords: zij bezocht gedurende de laatste 9 maanden meer dan 26 States.

bijdrage van het COLAM-

NOG EENS : DE TRANSAMAZONICA

In een vorig artikel hebben we min of meer de loftrompet gestoken over de grootse onderneming van de Braziliaanse regering: de aanleg van een moderne autobaan dwars door de binnenlanden van het Amazonegebied en andere streken van Brazilië.

Op het moment waarop we dit "vervolg"-stukje schrijven, is het eerste gedeelte nog niet gedrukt. Derhalve kunnen er nog geen (boze) reacties van lezers gekomen zijn. Of er inderdaad zulke reacties zijn te verwachten, is een vraag, die nu niet aan de orde is. Wel willen we uit ons zelf opmerken, dat het zingen van lofliederen op de Transamazonica niet mogelijk is, zonder een ondertoon van bezorgdheid voor het heden en voor de toekomst. Dit ter geruststelling van degenen, die mogelijk zouden denken, dat ook wij alleen maar entoesiast zouden zijn over het voortsnelen van onze "beschaving" in de tot nu toe onbetreden diepten van het oerwoud.

Het nieuwe tijdperk, dat wordt ingeluid door de opening van de Transamazonica brengt ontegenzeggelijk zijn voordelen mee. Maar ook de nadelen zijn niet te onderschatten. Over de positie van de autochtone bewoners van de gebieden, diverse stammen van Indianen, hoeven we niet meer uit te weiden. Hun benarde toestand kan als voldoende bekend worden beschouwd, nu velerlei actiegroepen en andere belangstellenden nog al wat publiciteit hebben gegeven aan wat er in de wouden van de binnenlanden in het verleden is gebeurd, en ook nu nog plaats vindt.

Andere vragen zijn onder andere:

Hoe zal het de Braziliaanse gewone man vergaan, als de ontzaglijke rijkdommen uit de oerwoudbodem naar boven komen? Zal hij er beter van worden?

Hoeveel zal het "volk" van Brazilië merken van de economische en financiële explosies? Zal de gemeenschap delen in de vruchten? Niemand kan het de sceptici kwalijk nemen als ze voorlopig zich tevreden stellen met een afwachtende houding aan te nemen.

Over de toekomst van het Amazone-gebied schreef Edouard Bailby in *Le Monde Diplomatique* van 10 september 1972 enige behartenswaardige opmerkingen.

"Het Amazonische Tijdperk is voor Brazilië, wat de ontwikkeling van Siberië is voor de Sovjet-unie.

Een weg van duizenden kilometers (waarvan er meer dan 1300 officieel geopend werden bij de 150ste verjaardag van de onafhankelijkheid), zal West-Brazilië doorsnijden. Een tweede weg van 170C kilometer doorkuist het land in vertikale richting. Langs deze twee wegen worden meer dan

100.000 individuele agrarische nederzettingen gepland, om de bevolking van het achterland te kunnen bereiken.

Misschien zal dat sneller gaan dan wordt verwacht. Er is een luchtfotografisch onderzoek uitgevoerd door toestellen van de Amerikaanse luchtmacht, over een oppervlakte van 3,8 miljoen vierkante kilometer. Het bracht formidabele lagen ijzer, mangaan en bauxiet aan het licht, diep in het oerwoud. Als dit werk klaar is, in juni 1974, zullen de Brazilianen de exacte mogelijkheden kennen voor de ontwikkeling van Amazonië. Maar óók de Amerikanen! En die maken nu al haast om er zich te gaan nestelen en er industrieën te vestigen.

In de Serra dos Carajas, waar de ijzerlagen zich uitstrekken, over een lengte van 18 kilometer, en waar ze de grootste reserves van de wereld vormen, heeft de U.S. Steel al de eerste bakens uitgezet, en zich in principie meester gemaakt van de eerste concessies. (N.B. De Amerikanen "kopen" de grond niet; dat kan niet volgens de Braziliaanse wet. Ze laten ze kopen voor hún geld door een stroman uit Brasil. Noot van het COLAM).

De Amerikaanse onderneming wil een spoorlijn aanleggen van 550 kilometer, die naar Belém loopt, waar een hypermoderne haven wordt uitgegraven voor schepen van 250.000 ton om de delfstof te verschepen.

Een afgevaardigde van de (toegestane!) oppositie, Florim Coutinho, zei: "Nog nooit, in geen enkel land en geen enkel tijdperk heeft vreemd kapitaal zulke grote voordelen gekregen."

En daarmee zitten we dan weer in de problematiek van het buitenlands kapitaal.

Ons vorig artikel hebben we besloten met de zin: "Als de baten dan ook terecht komen in de goede handen, kan de Transamazonica een aandeel leveren in de welvaart voor velen. Maar daar zit nu juist weer de knoop.

Om te beginnen zal weer veel werk moeten worden aangevangen met buitenlands (lees: Amerikaans) kapitaal. Brazilië kan het gewoon niet stellen zonder die hulp. Want als het kapitaal er al zou wezen, dan zou het zeker toch nog ontbreken aan de benodigde know-how.

Met het buitenlands kapitaal mee komt de introductie van de niet aan de bevolking aangepaste techniek. Dat betekent: de autochtone bewoners staan weer als omwetende en onmondige kinderen tegenover de alles-wetende meneer die de lakens komt uitdelen.

Die meneer komt niet met zuiver filantropische bedoelingen zijn dure installaties plaatsen. Hij heeft een hoogstens matige interesse voor de belangen van de bevolking. Het feit, dat hij lage lonen kan betalen, en dus hogere winsten kan boeken

is hem niet onwelkom.

Het buitenlands kapitaal komt de bodemschatten uitputten zonder een adequate vervanging te bieden. Zo is althans de ervaring in verschillende gevallen in het verleden geweest. Zal het ook in Amazonia zo gaan?

Zal het volk van het land weer onafhankelijk blijven door zijn economische afhankelijkheid van grootmachten uit het buitenland? Of zal het mee profiteren van de verbetering der infrastructuur, die de industrialisering toch in ieder geval ook mee brengt?

Maar...

Laten we nu eerlijkheidshalve nog eens luisteren naar een paar opmerkingen van iemand, die "er juist vandaan komt". Hij vertelt als volgt:

In het verleden waren het in het Amazone-gebied altijd alleen de rivieren, die de leefbaarheid in het gebied bepaalden.

Geen menselijk leven, geen georganiseerd leven, was er mogelijk, zonder de hulp van de rivieren, die over een afstand van 17.400 kilometer bevaarbaar zijn. De rivieren bepaalden de vestiging van steden en dorpen, méér dan de winning van rubber, coco, en de jacht. De leefbaarheid, die alleen gevestigd was op de rivieren, werd niet verbeterd door het vlieg-

tuig: dat was veel te duur. Alleen de vrachtauto kan als communicatiemiddel deze tirannie van het water doorbreken. En daarvoor komt er nu de autobaan.

De stad Maraba is een echt voorbeeld van modern menselijk denken en doen. De stad ligt in een driehoek tussen de rivieren de Tocantine, de Itacaimus, en de Araguaia. Maar nu is de stad verplaatst in de richting van de Transamazonica. Er wordt een nieuwe stad opgetrokken, op 3 kilometer van de plek, waar een groot ziekenhuis in aanbouw is.

Binnenkort, aldus burgemeester Helmano de Mouro Mello, zullen de overstromingen tot het verleden behoren, want de stad is hoger gelegen. De rivieren zullen nog slechts dienst hoeven te doen als viswater en voor de recreatie vanwege de prachtige stranden. De afstand tot Belém is nu 680 kilometer auto-weg, weliswaar momenteel nog vol oponthoud vanwege werkzaamheden aan de weg, maar dat is een kwestie van tijd. Ondanks de ongemakken reist iedereen al per bus. Kijk... dat is de keerzijde van de lelijke medaille. Misschien zou het de moeite waard zijn, beide zijden eerlijk te bekijken.

Liesbeth Oostendorp

lezers schrijven



... Origineel maar veelzeggend "verkeersverbod" door een onzer lezers opgemerkt in Nederland... Wie volgt dit voorbeeld!

angela davis komitee

ANGELA DAVIS

Ondanks de vrijspraak van de beschuldiging van moord, ontvoering en het vluchten van de ene staat naar de andere, zal Angela Davis niet gereïntegreerd worden in de Universiteit van Californië. Vóór zij in beschuldiging gesteld werd van de hierboven aangehaalde misdaden, werd zij door deze Universiteit ontslagen op basis van het feit dat haar buiten-universitaire activiteiten opruiend bevonden werden en op basis van haar lidmaatschap bij de Amerikaanse K.P. Angela Davis spande toen een proces in tegen de Universiteit dat zij won, waardoor zij de kans kreeg tot einde juni 1970 de cursus filosofie te doceren aan voor genoemde universiteit. In de universitaire middens overwoog men haar terug op te nemen, maar de beheerraad (financiële instanties!) hebben het voorstel van de professoren afgewezen. De kans dat Angela Davis in de V.S. nog haar beroep zal kunnen uitoefenen wordt hierdoor bijzonder klein.

16. LOLITA LEBRON

Zeventien jaar geleden, op 1 maart 1954, toen de Organisatie van Amerikaanse Staten, het door de Verenigde Staten overheerste imperialistische orgaan in Latijns-Amerika, een zitting hield in Caracas, deden vier Puertoricaanse strijders een aanval op het Huis der Afgevaardigden van Washington. Zij trachtten op dramatische wijze de aandacht van de wereld te vestigen op de harde onderdrukking van het Puertoricaanse volk.

Lolita Lebron, een Puertoricaanse die in New York woont, leidde de leden van de onafhankelijkheidsorganisatie in dit offensief. Van de openbare tribune af opende zij het vuur op het Congres, toen een resolutie betreffende het stemrecht van immigranten uit Mexico in stemming werd gebracht. Dit moment was blijkbaar gekozen om hun solidariteit tot uiting te brengen met alle onderdrukte volkeren in Latijns-Amerika. Onder de kreet 'Leve Puerto Rico' werd de Puertoricaanse vlag ontplooid. Vijf leden van het Congres liepen verwondingen op.

Zuster Lebron, die veroordeeld werd tot een gevangenisstraf van 25 tot 65 jaar, zit nog achter de tralies van een federale gevangenis in Virginia. De drie broeders zijn in Lea-

venswoth opgesloten.

Dit voorval lijkt op de poging, die drie-en-een-half jaar eerder, in november 1951, door twee Puertoricaanse nationalistes was ondernomen om president Truman te doden. Gurselio Torresola werd neergeschoten en Oscar Collazo werd ter dood veroordeeld. Truman veranderde dit vonnis in levenslang en Collazo zit thans in de gevangenis.

De Young Lords Party, een revolutionaire Puertoricaanse organisatie, tracht een massa-campagne tot ontwikkeling te brengen rondom Lolita Lebron, Oscar Collazo en andere strijders van de onafhankelijkheidsbeweging, die in de Verenigde Staten gevangen zitten.

17. DE 59 VAN PUYALLUP

Indianen in Tacoma, Washington, voeren een felle en vastberaden strijd rondom kwesties, waarvan hun voortbestaan afhangt. In flagrante schending van het verdrag van Medicine Creek van 1853 heeft het regeringsbureau voor vis- en jacht-rechten het recht van de Indianen beperkt om op zalm te vissen in de rivieren Puyallup en Nisqually.

In juli 1970 werd een visserskamp opgeslagen in het reservaat aan de Puyallup. Dit geschiedde onder leiding van de organisatie voor het voortbestaan van de Amerikaanse Indianen. Op 8 september overvielen gemeentelijke en staatspolitie-mannen het kamp; zij gebruikten traangas en vuurwapens en mishandelden de vissers en hun vrouwen. Er werden 59 arrestaties verricht, waaronder ook van enkele blanke sympathisanten. Zij werden verder vastgehouden op beschuldigingen, die gingen van onwettige vergadering, opwekking tot oproer en het geen gehoor geven aan een bevel zich te verspreiden tot aan mishandeling en wapenbezit.

Bij de voorgeleiding werden de beschuldigen geketend in groepen van tien - een passende methode, gezien de manier waarop de oorspronkelijke Amerikanen eeuwenlang behandeld zijn door de Amerikaanse regering die alleen hun uitroeiing wil. De officier van justitie is mede-eigenaar van een vakantieverblijf dat reclame maakt met de mogelijkheden die er zijn om op zalm te vissen. Deze figuur verkeert uiteraard niet in een positie, dat hij verzekeren kan rechtvaardig op te treden. Pas acht van de beklagden zijn tot dusverre berecht; verwacht wordt dat de processen pas laat in 1971 zullen zijn afgesloten.

De Indianen worden door plaatselijke sportvissers en burgerwachteenheden voortdurend lastig gevallen en met geweld bedreigd. In januari 1971 werd Hank Adams, een van de 59 beklagden en een leider van de Indiaanse organisatie, in de maag geschoten, toen hij bij zijn netten zat die in de rivier waren uitgezet (...).

18. DE STAATSUNIVERSITEIT IN KENT

Naarmate het studentenprotest toenam, groeide ook de repressie die erop werd uitgeoefend. Het is nu niet ongewoon meer te vernemen dat politie én burgerwacht studenten neerschieten. In Berkeley werden in mei 1969 meer dan honderd studenten door politiekogels getroffen. Eén van hen stierf, een ander zal zijn leven lang blind blijven. Dit voorval werd bekend als de strijd om het Volkspark. De politie aarzelde niet om in het holst van de nacht schoten te lossen in studentenslaapzalen of om een menigte ongewapende studenten die op vreedzame wijze protesteerden, te beschieten. Dit is heel duidelijk gebleken op de universiteiten, waar alleen of hoofdzakelijk Negers studeren. Bijvoorbeeld de schietpartijen op de staatsuniversiteit van Ohio, de Zuidelijke universiteit van Texas, of bij de schietpartij te Orangeburg, Zuid-Carolina.

In mei 1970 werden twee Negerstudenten neergeschoten en gedood door de politie op de Rijksakademie in Jackson, Mis-

souri. Bij elk van deze voorvallen is de politie uiteindelijk vrijgesproken van alle schuld (...).

Op 4 mei 1970, op het hoogtepunt van de het gehele land omvattende studentenstakingen tegen de Amerikaanse invasie in Cambodja, werden vier studenten aan de Amerikaanse Staatsuniversiteit van Kent, Ohio, neergeschoten en gedood en verscheidene anderen gewond door troepen van de Nationale Garde, die direct op een ongewapende menigte schoten. Vijf maanden later, in oktober, onthief de Grote Jury*) van Ohio, die de zaak onderzocht, de Nationale Garde van alle verantwoordelijkheid, want, zo zei ze, de protestbeweging van 4 mei was 'een rel'. De mannen van de Nationale Garde 'vuurden met hun wapens in het eerlijke en oprechte geloof, dat zij ernstig lichamelijk verwond zouden worden, als ze dit niet hadden gedaan.' Het rapport van de Grote Jury staat in scherpe tegenstelling tot het rapport van de presidentiële commissie over de onrust op de universiteiten, waarin de schietpartijen 'ongemotiveerd en niet te verontschuldigen' worden genoemd. De Grote Jury in Ohio klaagde in plaats daarvan 25 studenten en docenten aan. Zij zich

Zij zocht speciaal bekende politieke activisten uit en beschuldigde hen van het verwekken van oproer, van relletjes, van brandstichting en mishandeling en stelde de borgtocht vast op bedragen van 1.000 tot 7.000 dollar.

19. JOHN SINCLAIR

John Sinclair was een van de belangrijkste organisatoren van de Witte Panterpartij in Detroit. Als resultaat van radicale politieke en culturele activiteit werd hij door de politie opzettelijk vals beschuldigd van verkoop van drugs - een in een toenemende mate door de politie aangewende methode om protesterende personen en groepen te onderdrukken.

Thans zit John Sinclair, 29 jaar oud, in de gevangenis van Michigan een vonnis uit van 9 1/2 tot 10 jaar gevangenisstraf (de maximumstraf die volgens de wet mogelijk is). Hij werd in juli 1969 veroordeeld, omdat hij twee marihuanasigaretten had gegeven aan een politieverklikker, die zich als zijn vriend had voorgedaan en op dat moment in zijn woning vertoefde. De aanklacht was eerst verkoop van marihuana.

Deze beschuldiging werd ingetrokken toen de rechter verklaarde dat Sinclair op een onwettige wijze in de val was gelokt, toen hij de sigaretten aan de politespion had gegeven. Toch werd dezelfde onwettige getuigenis gebruikt om hem te veroordelen wegens het bezit van drugs (...).

Mensen die veroordeeld zijn wegens ernstige misdaden, mensen die deel uitmaken van georganiseerde misdadigersbenden worden in Michigan gewoonlijk op borgtocht vrijgelaten. Maar tot dusver hebben de gerechtshoven in Michigan geweigerd vrijstelling op borgtocht te verlenen aan Sinclair (...).

Kort na zijn veroordeling heeft het politie-apparaat getracht een herziening van Sinclairs vonnis en zijn vrijlating te voorkomen. Zij hebben iemand weten te vinden die bekend staat als een aan drugs verslaafde en als een onstabiele figuur. Op diens getuigenis beschuldigen zij Sinclair van een samenzwering om een bom te plaatsen in een CIA-kantoor (de CIA is een van de geheime diensten van de Amerikaanse regering) in Ann Arbor, Michigan. Sinclair had de getuige slechts enkele malen in het voorbijgaan ontmoet en hij wist zelfs niet van het bestaan van het CIA-kantoor af. De Bomontploffing, die hem in de acte van beschuldiging wordt aangewreven, heeft meer dan een jaar voordat de getuige trachtte Sinclair in deze zaak te betrekken, plaatsgevonden. De beschuldiging wordt thans behandeld in de federale gerechtshoven. Ze zal onontvankelijk worden verklaard, tenzij het federale Opperste Gerechtshof een besluit van een lagere rechtbank ongedaan maakt, volgens

welk een van Sinclairs medebeschuldigingen op een illegale wijze werd afgeluisterd.

De gevangenisautoriteiten van Michigan hebben Sinclair opgesloten in een gevangenis met maximale beveiliging in het meest afgelegen deel van de staat en zij hebben geprobeerd hem van andere gevangenen te isoleren. Toch blijft John Sinclair vastberaden. Terwijl er langs wettelijke weg wordt opgetreden om zijn vrijlating te bewerkstelligen, heeft hij de onmenselijke en mensonterende toestanden in de gevangenis van Michigan onder de openbare aandacht gebracht. Onlangs is hij opgetreden in een rechtszaak, waarin een gerechtshof in Michigan beval, dat het grootste huis van bewaring in Michigan gesloten moet worden, tenzij de autoriteiten de zeer slechte omstandigheden binnen enkele maanden verbeteren.

20. MARIE HILL

De zeventienjarige Marie Hill vertoefde meer dan twee jaar in een dodencel in een gevangenis in Noord-Carolina. Zij is ongetwijfeld een politieke gevangene, niet omdat zij betrokken is geweest bij politieke acties tegen de gevestigde orde, maar veeleer omdat de staat Noord-Carolina haar door middel van een politieke terreurdaad veroordeeld heeft te sterven.

Marie Hill is zwart. Als miljoenen Negers was zij een middel om, een gemakkelijk doelwit, vooral in een klein stadje in het Zuiden voor de racistische en hardhandig optredende politie, rechters en juries, die hun gezag willen bevestigen. Van 1930 tot 1969 hadden van in totaal 3.817 executies er 2.600 betrekking op Negers - meer dan vijftig procent, terwijl de Negers slechts 15 procent van de bevolking vormen. Zuster Hill werd gearresteerd in oktober 1968 in Zuid-Carolina en op vijftienjarige leeftijd beschuldigd van moord op een blanke groentenhandelaar in Rocky Mountain.

De gebeurtenissen, na haar arrestatie, vormen een klassiek voorbeeld van de verandering van het juridische apparaat in een terreurwapen tegen Negers.

Zij werd ertoe geprest een bekentenis te ondertekenen. Zonder advies van een advocaat te hebben gekregen. Later herriep zij deze bekentenis; zij zei: "Ik had geen keus." Slecht op de hoogte van haar recht om zich te verzetten tegen uitlevering, werd zij overgebracht naar Noord-Carolina. Door de scherpe verhoren, onafscheidelijk verbonden aan geweld, en zonder dat zij op de hoogte was gesteld van haar recht om te zwijgen, bezweek ze nogmaals voor haar ondervragers. Een reeks blanke politiemannen trad zelfs zo bruuft op, dat ze afstand deed van haar recht op een vooronderzoek door een rechtbank.

Er was een week voorbijgegaan, voor men haar toestand met haar ouders te spreken en/of haar radvoocaat te raadplegen.

Op 17 december 1968 begon het proces. De officier van justitie had geen bewijs van haar schuld, behalve haar eigen bekentenis, die zij krachtig herriep. De officier kon zelfs niet bewijzen, dat zij hop het terrein van de moord aanwezig was geweest en ofschoon hij verwees naar voorwerpen, die waren aangeraakt door de dader, kon hij geen vingerafdrukken aanvoeren. Na twee dagen werd Marie Hill, toen vijftien jaar oud, schuldig bevonden aan moord met voorbedachte rade en ter dood veroordeeld.

In hun beroep op het Opperste Gerechtshof van de Verenigde Staten hebben haar advocaten verklaard: "Zo'n straf - geen recht, maar terreur - is het wapen van een totalitaire regering. Het is een wrede en ongebruikelijke straf, die verboden wordt door het Achtste Amendement."

Emmett Till werd buiten de wet om gelyncht; Marie Hill wordt onder dekking van de wet gelyncht.



TERUGBLIK OP DE JAPANS-CHINESE BETREKKINGEN

Nixon stelde Japan tweemaal voor een voldongen feit, door de opwaardering van de yen en door zijn Chinapolitiek. Japan antwoordde door op zijn beurt aan te sturen op een goede verstandhouding met China. De reis van de Japanse eerste-minister Tanaka naar het land van Mao, te vergelijken met de reis van de Duitse Bondskanselier W. Brandt naar Moskou en Warschau, maakte een einde aan een oude vijandschap en tevens aan een bedenkelijke isolering sedert Nixons Pekingreis.

De vorige eerste-minister Sato had herhaalde malen gepoogd de betrekkingen met China te verbeteren. Het vlotte nooit. Hoogstens slaagde men er in tot een handelsakkoord te komen, dat dan nog onderbroken werd door harde Chinese aanvallen op de Japans-Amerikaanse verhoudingen en op het Japans militarisme (bv. maart-april 1970).

Een duidelijke blijk van het verlangen om tot formele betrekkingen met China te komen, was de steun die Japan de V.S.A. verleende bij de opname van China in de U.N.O. ten nadele van Formosa.

De nieuwe eerste-minister Tanaka speelde het na drie maanden klaar een akkoord te bereiken. Het was trouwens China dat nu het initiatief nam. De Chinezen wilden de invloed van Moskou tegenhouden, Moskou dat in een aanleunen bij Japan een tegenwicht zocht voor de China-Amerika verhouding. Nu de Chinese dreiging verdween, is Japan minder gebonden aan een goede verstandhouding met Amerika, waardoor het Oost-Aziatisch veiligheidssysteem, met belangrijke steunpunten in Japan, in vraag kan komen. Voor een bondgenootschap Tokyo-Peking kunnen de V.S.A. zeker niet ongevoelig blijven.

Met de reis van Tanaka kwam een einde aan de oorlogstoestand tussen beide landen, werden diplomatieke betrekkingen aangegaan en staan belangrijke handelsakkoorden in het verschiet. Daarmee is een grote stap gezet. Jarenlang stonden Japan en China immers als vijanden tegenover elkaar. Een eerste belangrijk twistpunt was het bezit van Korea, verbindingsschakel tussen beide landen (over Korea, zie vorig nummer). In 1894 verklaarde Japan de oorlog aan China,

dat snel en grondig werd verslagen. Zijn zwakheid stak af tegenover Japan dat als een grote "macht" uit de strijd kwam, evenwaardig aan de westerse mogendheden. Deze oorlog bracht Japan op de weg van de koloniale expansie. Het wou een Azië voor de Aziaten, maar onder zijn leiding. Japan en sommige delen van China zouden o.a. de industriële centra worden, de rest van Azië leveranciers van voedsel en goedkope grondstoffen.

Dezelfde formule van rijke, sterk geïndustrialiseerde streken enerzijds en arme landbouwgebieden anderzijds typeerde reeds het XIXe eeuwse België. Een dergelijke politiek is eigen aan alle imperialistische mogendheden uit het koloniale en neokoloniale tijdperk. De houding van Japan toen, verschilde in niets van wat vandaag bv. Mansholt als oplossing voorstelt voor de verhouding tussen West-europa en de derde wereld. De eerste wereldoorlog gaf Japan de gelegenheid verder te gaan op die weg, maar het negenmogendhedenverdrag (Conferentie van Washington nov. 1921 - febr. 1922) waarborgde de integriteit van China en dwarsboomde de Japanse concurrentie. Japan bleef echter zijn militaire en economische positie op het vasteland versterken ten koste van China en poogde het Noord-Oosten en Binnen-Mongolië onder zijn invloed te krijgen.

Na vele schermutselingen was in juli '31 de tijd rijp voor een gewapend konflikt. Een incident tussen Japanse en Chinese troepen te Peking was de aanleiding voor de reeds lang gevreesde oorlog. Japan bezette enkele provincies. In het ongelijk gesteld, verliet het de Volkenbond. Een echte oorlogspsychose maakte te zich van dat land meester. Er was geen alternatief meer. De veroveringen moesten verder gezet worden. Een groot deel van Oost-Azië moest er aan geloven. Japan nam dan ook deel aan de tweede wereldoorlog aan de kant van de asmogendheden, Duitsland en Japan, met de bekende afloop.

Na de oorlog heeft Japan in het vaarwater van de V.S.A. wel een vredesverdrag ondertekend met Formosa, maar nooit met de Volksrepubliek China. Dit verdrag wordt nu verbroken in ruil voor de verzoening en de handelsrelaties met 800 miljoen Chinezen.

Griet Maréchal.

terugblik op

even uw aandacht voor

MAROKKO.

GEOGRAFIE :

Oppervlakte : 443680 KM² = 7 maal België en Nederland samen.

Inwoners : 14.200.000

Bevolking : Arabieren, Berbers, Joden, Negers (als slaven vroeger uit Soedan ingevoerd)

De bevolkingstoename per jaar = 300.000

Het geboortecijfer ligt hoger dan 40 t.h.

Het sterftcijfer = 15 t.h.

Hoofdstad : Rabat (227.445 inw.)

Voornaamste steden : Casablanca (965.277 inw.)

Fez (216.133 inw.)

Marrakesh (243.340 inw.)

Meknès (177.000 inw.)

Oajda (129.000 inw.)

Tanger (142.000 inw.)

Tetouan (101.352 inw.)

Godsdiensten : Islam = staatsgodsdienst

Christendom

Joodse eredienst

Talen : Arabisch en Berberdialekt

Politieke partijen : De Istiqlal (konservatief-nationalistisch)

Le mouvement populaire (Berbers)

Union national des forces populaires

(socialistisch-republikeins) (UNFP)

Parti démocrate constitutionnel

Liberalen

ECONOMIE ;

De voordelen van de vooruitgang van de techniek kunnen niet tot uiting komen door de stijgende bevolkingsomvang. De economische vooruitgang gaat veel trager dan de stijging van de behoeften. Marokko zit met een groot onevenwicht. 70 t.h. van de Marokkaanse bevolking leeft op het land maar er is een sterke trek naar de stad. De landbouw is nog steeds primitief door het overschot aan arbeiders.

In de omgeving van de oasen leven de schapen- en geitenfokkers. In de oostelijke hoogvlakten leven nomadenvolkeren. In de vlakten van de Atlas wordt graan geteeld.

7 t.h. van het bouwland van Marokko wordt bezet door moderne landbouwbedrijven die bijna volledig de export van landbouwprodukten verzorgen. Men kweekt er rijst, suikerbieten, olijven en citrusvruchten. Er wordt ook wijn gemaakt. De industrie is nog steeds hoofdzakelijk gebaseerd op handwerktechnieken.

De vooruitzichten voor Marokko zijn nochtans goed. Het land beschikt over elektrische centrales die door waterkracht worden aangedreven. Er zijn ook voldoende bodemrijkdommen om de eigen industrie te bevoorraden.

Er is echter nog steeds een grote onevenwichtigheid in de verdeling van het nationaal inkomen. 14 miljoen boeren en arbeiders stellen het met 45 t.h. terwijl de andere 55 t.h. ten goede komen aan 800.000 bevoorrechten. 5 t.h. van de groot-

grondbezitters heeft 60 t.h. van de grond in handen. Het inkomen per hoofd bedraagt in Marokko nog geen 6.000 Bfr. 45 t.h. van de actieve bevolking is werkloos.

HISTORISCHE EVOLUTIE.

In 1840 wilde Frankrijk na Algerije en Tunesië onder zijn macht te hebben gezet ook Marokko inpalmen. In 1906 werd op de Konferentie van Algesiras beslist dat Marokko een soevereine staat was en Spanje en Frankrijk kregen er prioriteit. Na veel geharrewar was het uiteindelijk toch Frankrijk dat Marokko als protektoraat kreeg toegewezen door het Verdrag van Fez op 30 maart 1912.

In die periode was Marokko verdeeld in 4 stukken nl.

a) Frans Marokko

b) Spaans Marokko

c) Tanger dat een internationaal statuut kreeg.

d) De presides, dat waren versterkte plaatsen onder Spaanse soevereiniteit. In principe behield de Sultan zijn soevereine macht maar hij moest toch zijn macht delen met de "kalifa" voor Spaans Marokko en de "Mandal" voor Tanger.

Marokko was steeds een onrustig land. De Berbers die als eersten in het Atlasgebergte leefden en er de beschavende invloed van Romeinen, Feniciërs en Arabieren ondergingen komen dikwijls in opstand. Zij betekenden steeds een onzekere politieke faktor.

De eerste Franse resident-generaal nl. Lyautey die in 1913 naar Marokko kwam werkte nauw samen met de Sultan Muley Youssef. Hij streefde werkelijk naar vooruitgang en modernisering van het land. In 1921 werd hij na de Rif-oorlog teruggeroepen. De volgende Sultan, Sidi Ben Hoessef (de latere Mohammed V) volgde gewillig de opdrachten van de Franse residenten op. Hij vaardigde op 16 mei 1930 de bekende Berber-dahir uit waardoor de bevoegdheden van de traditionele cherifijnse rechtbanken werden aangetast. Het Marokkaanse volk voelde zich hierdoor erg beledigd. Reeds in die periode groeide in Marokko een nationalistische beweging.

Ook de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog hadden een grote invloed. Welke waren die?

1) De nederlaag van de franse regering in Libanon: door de politiek van de geallieerden werden de Fransen verplicht de eigenlijke Libaneese regering terug in haar gezag te herstellen.

2) Het persoonlijk onderhoud dat de sultan had met president Roosevelt en waardoor zijn latere houding fel veranderde. In een opzienbarende rede op 10 april 1947 drukte de Sultan het verlangen uit om voor zijn volk volledige zelfstandigheid te verkrijgen.

In 1953 werd de sultan verbannen door de Pasja van Marrakesh. Het duurde echter niet lang vooraleer de sultan mocht terugkeren. In 1955-1956 ging hij naar Frankrijk om er te onderhandelen over de onafhankelijkheidsverlening en met succes. Op 7 maart 1956 werd Marokko onafhankelijk verklaard.

Mohammed V die een Grondwettelijke monarchie wilde oprichten voor 1962 overleed vrij plots in 1961 en werd opgevolgd door zijn zoon Hassan II die dictatoriale neigingen vertoonde. Hassan II was echter intelligent en sluw. Hij studeerde aan de universiteit de Bordeaux en leeft in zijn eigen land op een zeer westerse manier.

Reeds onmiddellijk na zijn troonsbestijging kwam er een felle oppositie tot stand tegen Hassan II. Hier was Ben Barka een van de topfiguren. In 1963 kwamen de eerste parlementaire

verkiezingen tot stand maar reeds in 1965 kondigde Hassan II de noodtoestand af en trok alle macht naar zich. Er werd dan in 1970, nog steeds onder het uitzonderingsregime een nieuwe Grondwet goedgekeurd door de bevolking. Deze was echter grondwettelijk niet verantwoord en dus kwam Hassan II op ongrondwettelijke wijze aan zijn ontzaglijk grote macht wat in de lijn ligt van zijn dictatoriale neigingen.

Op 14 januari 1971 werd medegedeeld dat een complot tegen Hassan II was ontdekt. De verdachten werden te Marrakesh terechtgesteld. Het waren leden van de U.N.F.P. o.a. Mohammed Basri en de Mohammed Ajas. Zij zouden een door Syrië gefinancierde actie gevoerd hebben met als doel een socialistische volksrepubliek te vestigen.

Nu na de aanslag die enige weken geleden op hem werd gepleegd staat Hassan II alleen. Het leger steunt hem niet langer meer in de handhaving van zijn feodale systeem. Het verzet komt vooral tot stand bij de universitaire jeugd en de jonge officieren. Hassan II is totaal vervreemd van zijn volk. Hij staat in konflikt met de studenten, de vakbonden, de partijen en nu ook met het leger.

Hassan II zou er dus best aan doen zijn absolute monarchie op te geven en grondige hervormingen door te voeren op politiek, sociaal- en economisch gebied wil hij het Marokkaanse politieke leven mogelijk maken en zijn eigen leven veilig stellen.

H. De Sutter

in het kort

NIEUWE BEPERKINGEN OP DE IMMIGRATIE IN ISRAEL.

Langs alle kanten horen we Zionistische stemmen opgaan die de Joden uit de ganse wereld van de ganse wereld smeken toch maar naar Israel te komen. Wanneer er echter door bepaalde regeringen gewettigde bezwaren opgeworpen worden daar zij hun op staatskosten gevormde intellectuelen als door een brain drain zien weggezogen worden dan wordt er moord en brand geschreeuwd.

Op 9 oktober heeft het Israelisch ministerie van buitenlandse zaken echter een reglement gepubliceerd waardoor duidelijk gemaakt wordt welk soort joden men in Israel wil zien aankomen.

De nieuwe inwijkelingen zullen niet onbemiddeld mogen zijn, zij mogen geen last betekenen voor de Israelische Openbare onderstand, zij mogen geen schulden hebben in hun land van oorsprong.

Ook op het vlak van de lichamelijke en geestelijke gezondheid moeten zij onberispelijk zijn, geestelijk gehandicapten of achterlijken blijven maar beter waar ze zijn.

Dit reglement is niets anders dan een bevestiging van een reeds lang bestaande toestand. De internationale Joodse hulpdiensten kampen inderdaad reeds geruime tijd met het probleem van de oude en zieke Joden die achterblijven wanneer de jonge, gezonde uitwijkelingen naar Israel vertrokken zijn.

Alleen de "nuttige" Joden zijn welkom. En zelfs dezen hebben moeilijkheden om zich aan te passen in het land "van mek en honig" als ze in contact komen met de harde realiteit van Israel. Natuurlijk kunnen zij terug naar hun land van oorsprong als de aanpassing te moeilijk is. Ze moeten dan wel even alles terugbetalen wat de Joodse staat in hen gestoken had, deelname in de reisonkosten, steun om zich te vestigen, sociale hulp enz. Dit alles dan nog buiten de verschrikkelijke morele situatie die een terugkeer uit Israel moet betekenen. Het mooie Israel image is aan het tanen.

VIJF DUIZEND JEZUITEN MINDER IN DE WERELD

In het laatste nummer van de "Compagnie" het tijdschrift van de Jezuiten wordt bekend gemaakt dat het aantal leden van de Societeit van Jezus gedaald is van 36.038 leden in 1965 tot 30.860 in 1972.

Met uitzondering van Polen, Indonesië en Centraal Afrika is overal een terugloop waar te nemen.

Ook het aantal novicen is aanzienlijk gedaald. In 1960 waren het er 2004, in 1965 nog 1931; 1250 in 1968; 856 in 1970 om in 1972 slechts 672 te bereiken.



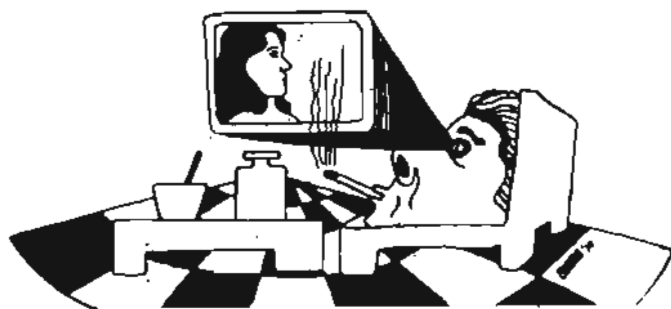
HERNIEUWING VEILIGHEIDSRAAD.

Tijdens de Algemene UNO vergadering werden, in vervanging van België, Italië, Japan, Somalieland, en Argentinië, - die niet tot de permanente leden van de Veiligheidsraad behoren -, nieuwe leden verkozen.

Dit zijn nu Australië, Oostenrijk, Indonesië, Kenia en Peru. De andere leden van de Veiligheidsraad zijn de vijf permanente leden; de Verenigde Staten, de Sovjet Unie, China, Groot Brittannië, Frankrijk en de leden wiens lidmaatschap vervalt in 1973 en dus bij de volgende algemene vergadering zullen vervangen worden; Guineë, India, Panama, Soedan en Jougoslavië.

Waarom zouden de staatslieden hun woord niet verbreken, wanneer zij dit gisteren herhaalde malen hebben gedaan.

C. Huysmans.



VOOR LUIGALGLEZERS

WILT U EVEN NADENKEN?

Voor de oudsten onder de lezers van "VREDE", tenminste diegenen van wie de belangstellingsfeer zich verder uitstrekt dan "brood en spel", is de naam Coudenhove Kalergi niet onbekend. Hij stichtte in het jaar 1923 de "Pan-Europa"-beweging. Door de meest knappe onder de wijzen werden zijn ideeën met een medelijdende glimlach aanvaard. Erover pratende was hun laatste woord "utopie". - Zouden zij thans nog glimlachen?

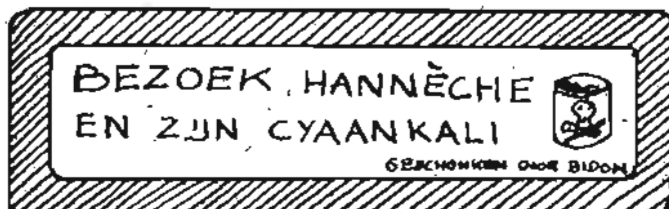
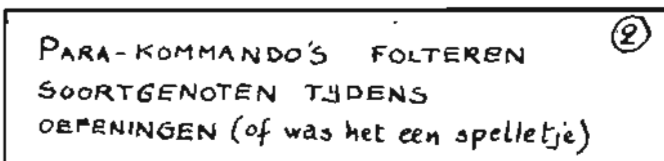
U, lezer, hebt U 30 jaar geleden iemand, die het aanhoren waard was, weten gewaagen over 'n bedreiging van ons leefmilieu? Zo ja, wat was dan uw oordeel over hem? En hoe is het nu gesteld?

In het jaar 1887 publiceerde Dr Zamenhof de "Internationale taal", die later de naam "ESPERANTO" kreeg.

Aanvankelijk verklaarde de meerderheid van de vooraanstaanden (met uitzondering van Leo Tolstoj, Barbus, Einstein, C. Huysmans en vele anderen) en natuurlijk zeer veel minder notabelen de taal als niet geschikt wegens haar kunstmatigheid, dus niet natuurlijk gegroeid, niet bij machte subtiele ideeën en gevoelens tot uiting te brengen. De praktijk heeft evenwel bewezen dat zij zich schromelijk vergisten. Thans zwijgen zij. En U weet dat zwijgen ook kan doden (zwijgende meerderheid). En U, strijders voor de Vrede! U weet uit ondervinding wat het betekent te worstelen tegen inertie en niet willen begrijpen.

Ziet U in een algemene taal geen element voor het vredesprobleem? Zo ja, welnu; de mogelijkheden bestaan en het ogenblik is gunstig, want we krijgen de wind in de zeilen!

Inlichtingen : Werkgroep ESPERANTO.



vredesinitiatieven ● ● ●

HARELBEKE 28/9.

in de zaal Majestiek - Filmforum in samenwerking met Retora en Jong Davidfonds voorstelling van de film "Ook paarden worden afgeslacht" met o.a. Jane Fonda.

EKEREN 13/10.

Voordracht en filmvoorstelling - "Vrouwen in Vietnam" in samenwerking met het Vredeskomitee Ekeren.

St. NIKLAAS 14/10.

Voordracht met een afgevaardigde uit Vietnam - ingericht in samenwerking met OSW 2700 - Info stand vzw Vrede.

WAARSCHOOT 14/10

Voordracht met dia's over Vietnam door Pol Wagemans ingericht door de Volkshogeschool.

HASSELT 15/10

Voordracht door een afgevaardigde van het Nat. Bevr. Front ingericht in samenwerking met Gemeenschap en ontwikkeling Jong Socialisten e.a. organisaties.

EKEREN 15/10

Gespreksnamiddag met afgevaardigden van Vietnam.

KORTRIJK 16/10

Voordracht en dia-avond over Vietnam. Sprekers : Pol Wagemans, Walter Weydts en een afgevaardigde uit Vietnam - info-stand

GENT 17/10

Muziek voor Vietnam - klein kunstenaars zingen voor medicamenten voor Vietnam - ingericht door de RAL.

GENT 18/10

Ontvangst op het ABVV van Le Trung Nam - van de delegatie van het NBF op de Konferentie te Parijs.
Voordracht en filmvertoning "Vrouwen in Vietnam"

OOSTENDE 18/10 en 20/10

Zeven voordrachten in de klassen van de Hogere Cyclus van het Stedelijk Technisch Instituut, over Vietnam door J. Temmerman van het Vietnam - Komitee - Oostende.

BRUSSEL 20/10

Solidariteitsmeeting met de volkeren van Indo China onder voorzitterschap van Minister Henri Rolin. Sprekers : afgev. uit Noord en Zuid Vietnam en de hh. Mandelbauw en Lacoste die een bezoek brachten aan de Demokratische Republiek Vietnam.

GENT 21/10

Nationale Studiedag te Gent over situatie in Indo-China vandaag en voorbereiding nationale konferentie.

OOSTENDE 23/10

Vergadering van de afg. der scholen, kulture en jeugdverenigingen, handelaarsbonden, folkloristische organisaties enz. onder voorzitterschap van Schepen Laridon in verband met de aktie 11.11.11. Na tussenkomst van J. Temmerman en A. De Smet wordt door de aanwezigen het project Vietnam voor Oostende aangenomen.

TONGEREN 22 tot 25/10

Aktie voor inzameling van medicamenten bij dokters, hospitalen enz.

RUYSBROECK 27/10

Voordracht en dia-avond in de Jeugdclub "Micro" door J. De Schuyter redat, sekret. van "Vrede".

GENT 27/10

Door militanten van de B.U.V.V. werden aan alle bedrijven manifesten over Vietnam verdeeld

ZAFFELARE 27/10

Voordracht en filmavond over Vietnam - info stand. Vrede - BUUV.

ANTWERPEN 28/10

Gewestelijke Vietnambetoging ingericht door de Jong Kommunisten - Antwerpen.

In de loop van de maand oktober werden in verschillende gemeenten inzamelakties gevoerd voor de aankoop van medicamenten voor Vietnam.

St. Niklaas (2 X), Aalst (3 X), gaven hierbij het voorbeeld. Onze militanten die tijdens deze verschillende akties door de bevolking zeer goed onthaald werden boekten een zeer goed resultaat in totaal reeds ong. 18.000 fr.

Een dergelijke enveloppenaktie kan zeker door ieder in zijn straat zijn wijk gevoerd worden. Wie neemt het initiatief? Met steunlijsten en "roosjes" (klevers) wordt eveneens in verschillende gewesten door onze vrienden geld samengebracht "De aktie President" van het O.C.V. is eveneens gestart. Tal van organisaties hebben reeds initiatieven genomen om deze aktie in scholen, wijken en jeugdtehuizen te voeren.

Tijdens vorige maand werden eveneens een veertigtal dozen met medicamenten die ons uit de verschillende gewesten toekwamen, aan de Humanitaire Werkgroep X overgemaakt. Meldt ons uw initiatieven zodat we deze in "Vrede" kunnen vermelden.

**Wie zwijgt
is
medeplichtig**



**Doe ook iets
voor
Vietnam!**

Steun de manifestaties van de B.U.V.V.
een uitgave van "Vrede - vzw - Studie en informatiecentrum
voor Vredes en ontwikkelingsproblematiek"
Bagattenstraat 136 - Gent



Affiches: 10 voor 50 fr. + 5 fr. verzendingskosten op P.C.R 95 60 15 van Vrede v.z.w. - Gent.

BOEKENARSENAAL

HET BOEK DER KAMPEN door Ludo Vaneck

Een blijvend dokument van de misdaden der nazi's. De meest complete fotoverzameling die over de duitse concentratiekampen bestaat.

Vraag zonder verplichting een uitgebreide folder bij

BOEKENARSENAAL
Lamstraat, 14
9000 GENT
Tel. 09/25.62.57

Op super groot formaat tegen de uitzonderlijke prijs van 695 fr.



DUIJSE LOEWE OPTA BAUKNECHT
KWALITEIT GRUNDIG AEG
DUAL
KORTING TELEFUNKEN

europa electronic

a. pietersl.-stockholmstr. aan 't stadhuis
DOSTENDE thomas van loostr. (naast S.E.O.) OPEX

EUROPA - ELECTRONIC
geeft aan de lezers van "Vrede"
bij alle aankopen een speciale
korting.

BOEKHANDEL

DE FAKKEL

Pluimstraat 14, KORTRIJK
Tel. (056) 213.16

Men vindt er de NIEUWSTE BOEKEN
en GROTE KEUS JEUGDWERKEN

Korting voor rechthebbenden.

KUNSTHANDEL

GALERIJ "ELITE"

Tolhuislaan 157 - Gent

Enorme keus van reproducties

Schilderijen van oude en hedendaagse schilders
Eigen werkhuis voor alle soorten inlijstingen.
tel. 22.16.31

CORMAN

De "Topboekhandel"
ALLE UITGAVEN
Meer dan 300.000 "pocket"
boeken in 6 talen



Ravensteinstraat, 28-30
1000 Brussel
Tel. (02) 11.67.29

Sociale Zetel :
Ad. Buylestraat 51
8400 Oostende
Tel. (059) 727.24

Kustlaan 169 en
Strandstraat 9
8300 Het Zoute
Tel. (050) 618.28

Het boek dat u
zoekt is er. Zo-
niet CORMAN
zoekt en vindt.
M. CORMAN,
Oostende
Prk. 16.83.33

BOEKHANDEL

ULENSPIEGEL

Abdijstraat 147 Antwerpen (KIEL)
Tel. 03/37.94.18
Postchecknummer :

1074.24 (t.n.v. G. Vercammen)

leerboeken voor onderwijs
van elke graad - woordenboeken
encyclopedieën - technische en
wetenschappelijke werken -
reisgidsen - baankaarten
alle bestellingen in binnen- en buitenland



GAKKO s.v.

St.-Pietersnieuwstraat 107
9000 - Gent - tel. 23.27.88

OPEN : 08.30 - 18.30

DRUKKERIJ

* Offset en duplikator

Tijdschriften
Folders
Briefhoofden
Omslagen

UITGEVERIJ

Boeken
Affiches
Bindwerk
Drukkerij-
papier

Wetenschappelijke
& literaire
uitgaven
Posters

WINKEL

Kantoorartikelen
Papierwaren
Boeken, pockets
Schrijfmachines
Labojassen
Kranten

* Speciale voorwaarden voor verenigingen *

Paulus A

vredesinitiatieven

VREDEFONDS VOOR FOTOKOPIEERAPPERAAT.

Ceulemans - Ekéren	20 fr.
Missiaan Roh - Oostende	100 fr.
Hendrix Luc - Beerse	50 fr.
Fernandez Verwest - Gent	250 fr.
M.Z. De Wulf - Oostende	100 fr.
Jeanne Vigue - Gent	250 fr.
Alderwereldt O. - Oostende	100 fr.
Isid. Claeys - Brussel	200 fr.
"Als teken van waardering voor uw aktie"	
Henri Rolin - Brussel	500 fr.
<hr/>	
Totaal	1.570 fr.
+ 750 fr. (vorige lijst)	750 fr.
<hr/>	
	2.320 fr.

Onze oprechte dank aan al deze vrienden.
Overschrijvingen op Prk. 95.60.16 Vrede vzw - 9000 Gent.

STEUN VOOR VIETNAM

Decock-Rombout - Zoersel	155 fr.
Ven Jef - Oostende	200 fr.
Steunlijst J. Steiner - Deurne	1.790 fr.
Irene - Oostende	50 fr.
J. Van Calsteren - Antwerpen	1.000 fr.
Bombeke A. - Gent	50 fr.
Steunlijst Christiane - Deurne	400 fr.
Staelens J. - Gent	100 fr.
Concke Grégoire - Brugge	200 fr.
Mersaleo - Gent	200 fr.
De Schutter - Oostakker	1.500 fr.
A. Geneve - Gent	100 fr.
Steunlijst N.M. - Gent	490 fr.
Buts René - Gent	50 fr.
Verzamelingen - Kommunistische Partij - Aalst	15.000 fr.

Sommige initiatieven strekken zeker tot voorbeeld.
We citeren o.m. de inzamelingen die in wijken gehouden werden met omslagen en waar een mooi resultaat werd geboekt :

ST. NIKLAAS	
Priesteratiewijk	4.360 fr.
Tinelwijk	4.351 fr.
AALST	
Begijnhof	1.435 fr.
Watertoren	2.321 fr.

Aan de Humanitaire Werkgroep X werden een veertigtal dozen met medikamenten overgemaakt.

KUNSTENAARS VOOR VIETNAM.

In ons vorig nummer van "Vrede" verscheen een oproep van een initiatief-Komitee van Kunstenaars, voor de ondertekening van een petitie voor Indo-China.

Hieronder de eerste lijst van ondertekenaars :

Volgende kunstenaars hebben zich reeds bij deze oproep aangesloten :

Ward Ruyslinck - schrijver (Pulle), Paul De Wispelare - schrijver - hoogleraar (Damme), Hubert De Vogelaere - dichter (Brussel), Marc Braet - dichter (Brugge), Jan Van Calsteren - jeugdschrijver (Antwerpen), Raoul Servais - kineast (Oostende), Frans Buyens - auteur - filmregisseur (Antwerpen), Octave Landuyt - kunstschilder (Heusden), Etienne Elias - kunstschilder (Oostende), Bart en Ortrud Maréchal - keramiekers (Eeklo), Gilbert Swinberghe - kunstschilder (Brugge), H. Persoon - kunstschilder (Antwerpen), Vilain - kunstschilder (Hasselt), Jan Verwest - kunstschilder (Merelbeke), Jan Hoet - tekenaar (Gent), Luc Claus - tekenaar (Brussel), Jacky De Mayer - beeldhouwer (Oostende), Goossens Denys - beeldhouwer (Eeklo), Van Landschoot - tekenaar (Eeklo), Jaak Vissenaken - acteur - regisseur (Gent), De Wilde Jan - zanger (Lede), Leo Madelein - kunstadviseur (Oostende), Chantel De Smet - lic. Kunstgeschiedenis (Gent), Rudi Van Vlaanderen - direkt. RITCS (Leefdaal), Govaerts - direkt. V.V.K. (Antwerpen), Libreux R. - kunstschilder (Antwerpen), Jef Van Teurenhout - kunstschilder (Oostende), Pol Spilliaart - kunstschilder (Brugge), Carlo De Roover - kunstschilder (Antwerpen), Roger Somville - kunstschilder (Tervuren), Simone Tits - keramieker (Tervuren), Janine De Rop - romanschrijfster (Mariakerke), Patrick Lebon - kineast (Antwerpen), Jacky De Ceuster - aktrice (Berchem), Willy Christiaans - artist (Merksem), De Muynck Lily - aktrice (Berchem), Jos Shaken - dichter (Merksem), Sluyts Albert - promotor (Merksem), Louis Celis - fotograaf (Merksem), Van Santvliet Maria - aktrice (Antwerpen), Seutens Joos - geluidstechnieker (Antwerpen), Guido Hendrickx - filmregisseur (Antwerpen), Elie Elia - kunstschilder - beeldhouwer (Ledeberg), Jos Van Gorp - T.V. producer (Antwerpen), Anni de Clercq - T.V. presentatrice (Antwerpen), Jules De Roover - architect (Deurne), Roel D'Haese - beeldhouwer (Nieuwpoort), Chris Yperman - schrijfster (Nieuwpoort), Gus Gils (Brasschaat), Jan Burssens - kunstschilder (Gent), Haerden Hilde - kunstschilder (Gent), Hildebrandt Bert - kunstschilder (Antwerpen), Pol Mara - kunstschilder (Borgerhout), Achilles Mussche - lid Koninklijke Akademie (Gent), De Jonghe Hubert - kunstpromotor (Geluwe), Treesja D'hollander - Ontwerpster (Geluwe)

Het initiatief - komitee doet een oproep tot alle kunstenaars om zich bij hogervermelde oproep aan te sluiten.
Aansluitingen dienen gezonden aan Jan Hoet - Distelstraat 39 - 9000 Gent. Bijdragen als aandeel in de kosten voor deze aktie kunnen gestort worden op Prk. 29.24.21 van Leo Madelein - Warschaustraat 29a - 8400 Oostende (vermelden Vietnam)